

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ได้แสดงความเห็นแตกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ดังนี้

1. เครื่องบินและอุปกรณ์การบิน

มูลค่าตามบัญชีของเครื่องบินและอุปกรณ์การบิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นจำนวนเงิน 173,279.82 ล้านบาท โดยแสดงรายการในงบการเงินรวมเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6.8) จำนวน 164,997.38 ล้านบาท และสินทรัพย์รอการขาย (หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6.11) จำนวน 8,282.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.71 ของสินทรัพย์รวมของงบการเงินรวม และคิดเป็นร้อยละ 60.62 ของสินทรัพย์รวมของงบการเงินเฉพาะกิจการ ค่าเสื่อมราคาและผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบินและอุปกรณ์การบินที่แสดงรายการในงบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปี 2560 เป็นจำนวนเงิน 18,080.30 ล้านบาท โดยบริษัทได้สอบทานความเหมาะสมของอัตราค่าเสื่อมราคาและมูลค่าตามบัญชีของเครื่องบินและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องมิให้สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นประจำทุกปี โดยนำปัจจัยต่างๆ มาใช้ประกอบการพิจารณา เช่น การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของฝูงบิน ประสิทธิภาพการลาดและราคาลาดในปัจจุบัน และปัจจัยทางด้านเทคนิคที่อาจส่งผลกระทบต่อการคาดการณ์อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ โดยผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดข้อสมมติและปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการประมาณการอายุการให้ประโยชน์และการด้อยค่าของเครื่องบินและอุปกรณ์การบิน ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประกอบกับการใช้แบบจำลอง ข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณ และคุณภาพของข้อมูลที่แตกต่างกัน อาจมีผลกระทบต่อการประเมินด้อยค่าและค่าเสื่อมราคาสำหรับปีอย่างมีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญโดยทำความเข้าใจและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมหลัก และทดสอบการควบคุม ในเรื่องดังต่อไปนี้

1.1 การระบุสถานการณ์ที่เป็นข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าเครื่องบินและอุปกรณ์การบินอาจเกิดการด้อยค่า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพิจารณาความเหมาะสมของอัตราค่าเสื่อมราคาและการประเมินการด้อยค่า

1.2 การกำกับดูแลเกี่ยวกับการประมาณการอายุการให้ประโยชน์และการด้อยค่าของเครื่องบินและอุปกรณ์การบิน โดยผู้บริหาร ว่าแบบจำลองและข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการมีความสมเหตุสมผล รวมถึงการเปรียบเทียบแบบจำลองและข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการกับแหล่งข้อมูลอ้างอิงภายนอกหรือแนวปฏิบัติของอุตสาหกรรมการบิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.3 กระบวนการสอบทานและการอนุมัติแบบจำลอง ข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการ และผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองที่ใช้ในการประมาณการ รวมถึงการนำผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองดังกล่าวไปใช้ในการบันทึกการบัญชี

1.4 ความถูกต้อง ครบถ้วน และคุณภาพของข้อมูลที่นำมาใช้ในการประมาณการ

2. รายได้ค่าโดยสาร

เมื่อมีการสำรองที่นั่ง การรับรู้รายได้ค่าโดยสารเริ่มแรกจะบันทึกการรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน และวัดมูลค่าด้วยราคาขายที่เรียกเก็บจากลูกค้าสุทธิด้วยค่านายหน้าและส่วนลด และรับรู้รายได้ดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเมื่อบริษัทได้ให้บริการ (หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 4.11) โดยการระบุจำนวนของรายได้ที่รับรู้สำหรับแต่ละเที่ยวบิน จำเป็นต้องใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความซับซ้อนและมีปริมาณรายการจำนวนมาก นอกจากนี้ ระยะเวลาของการรับรู้รายได้สำหรับบัตรโดยสารที่จำหน่ายแล้วแต่ยังไม่ได้ใช้บริการ จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากกรอบเวลาที่ลูกค้าสามารถใช้บริการได้ จะผันแปรตามประเภทการให้บริการของบริษัทที่มีหลากหลาย การระบุจำนวนของรายได้สำหรับบัตรโดยสารที่จำหน่ายแล้วแต่ยังไม่ได้ใช้บริการ จะพิจารณาจากกำหนดเวลาที่ลูกค้าสามารถใช้บริการได้ ประกอบกับแนวโน้มของการใช้บริการของลูกค้าในอดีต ซึ่งมีผลกระทบต่อระยะเวลาของการรับรู้และความถูกต้องของค่าโดยสาร สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้วิธีการตรวจสอบที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมหลักในกระบวนการปฏิบัติงานและกระบวนการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับระบบรายได้ และทดสอบการควบคุมโดยมุ่งเน้นกระบวนการที่มีผลกระทบต่อ การรับรู้รายได้ค่าโดยสาร

2.2 ประเมินกระบวนการบริหารและการควบคุมหลักที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาและทดสอบการควบคุมเกี่ยวกับการอนุมัติการกำหนดราคาใหม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงราคาและทดสอบข้อมูลทางการเงินว่าถูกต้องตามราคาที่ได้รับอนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่

2.3 ตรวจสอบเนื้อหาสาระสำหรับรายการรายได้ค่าโดยสารที่บันทึกในรายการปรับปรุงอื่นๆ และรายการที่ไม่ผ่านจากกระบวนการปฏิบัติงานตามปกติ

2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับประมาณการรายได้ ข้อมูลรายได้ของปีก่อน และประเมินความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ค่าโดยสารกับจำนวนผู้โดยสาร

2.5 ทดสอบความถูกต้องของรายการที่บันทึกในระบบรายได้ กับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในสัญญา นโยบายการบัญชีของบริษัท และข้อกำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง

2.6 สอบทานหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้บริการของบริษัทแต่ละประเภทและนำผลการสอบทานมาใช้ในการประเมินการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการระบุระยะเวลาของการรับรู้รายได้สำหรับบัตรโดยสารที่จำหน่ายแล้ว แต่ยังไม่ได้รับบริการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

2.7 สอบทานความสมเหตุสมผลของข้อมูลแนวโน้มของการใช้บริการของลูกค้าในอดีตที่นำมาประกอบการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการระบุจำนวนของรายได้สำหรับบัตร์ โดยสารที่จำหน่ายแล้ว แต่ยังไม่ได้รับบริการ กับข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าที่มีได้มาใช้บริการที่เกิดขึ้นจริง

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5 เรื่อง การดำเนินงานตามแผนปฏิรูป ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การดำเนินงานตามแผนปฏิรูปสำหรับปี 2560 และแนวทางการดำเนินงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในอนาคต และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6.12 เรื่อง การบริหารสภาพคล่อง ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนและกระแสเงินสดสำหรับปี 2560

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสมและการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูล โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัท เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่ามิใช่ผลกระทบที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และมาตรการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อกสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนด เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

(นางสาวพวงขมขนาด จริยะจินดา)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวบรรณุน ศิริสิงห์สังข์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 4

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560	2559	2560	2559	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6.1	15,229,686,324	13,389,710,774	14,022,787,581	11,925,036,967
เงินลงทุนชั่วคราว		160,037,864	130,419,289	-	-
ลูกหนี้การค้า	6.2	11,704,953,905	10,358,261,388	11,560,770,758	10,444,175,323
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าและเงินมัดจำ		7,490,102,653	7,979,056,576	7,761,325,199	8,217,149,112
สินค้าและพัสดุคงเหลือ	6.3	4,999,847,400	4,986,775,103	4,968,165,680	4,961,626,437
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6.4	11,730,122,163	10,208,355,227	18,450,827,464	14,987,088,746
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	6.5	200,807,000	12,321,891,869	200,807,000	12,321,891,869
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		51,515,557,309	59,374,470,226	56,964,683,682	62,856,968,454
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	6.6.1	3,394,945,236	3,890,765,534	1,459,106,581	1,083,520,500
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	6.6.1	-	-	1,810,209,893	1,810,209,893
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	6.6.2	70,988,078	77,763,005	67,875,978	74,767,805
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6.8	188,102,612,250	194,891,347,457	188,067,083,674	194,863,785,314
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6.9	432,497,804	709,855,682	418,673,523	673,082,159
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	6.10.1	10,679,231,900	10,014,948,163	10,663,254,345	10,000,049,684
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6.11	26,578,712,721	14,164,714,939	26,402,333,280	13,649,568,370
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		229,258,987,989	223,749,394,780	228,888,537,274	222,154,983,725
รวมสินทรัพย์		280,774,545,298	283,123,865,006	285,853,220,956	285,011,952,179

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
				หน่วย : บาท
				งบการเงินเฉพาะกิจการ
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้า	5,042,628,631	4,951,411,552	4,823,318,835	4,746,744,517
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	16,613,129,758	16,846,320,892	17,849,085,739	16,910,539,096
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี				
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	6.13 4,813,179,873	8,305,108,457	4,813,179,873	8,305,108,458
หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	6.14 9,762,005,635	9,461,231,562	9,762,005,635	9,461,231,562
หุ้นกู้	6.15 10,250,000,000	5,200,000,000	10,250,000,000	5,200,000,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	3,000,000,000	2,000,000,000	3,000,000,000	2,000,000,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6.7.1.1 4,270,136,000	5,400,375,000	4,270,136,000	5,400,375,000
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	15,143,142	11,280,480	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น				
เงินปันผลค้างจ่าย	54,664,936	54,836,876	54,573,136	54,653,276
รายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	31,409,888,882	27,111,129,396	30,481,532,187	26,624,698,720
อื่นๆ	6.16 7,625,258,914	8,179,071,068	9,165,007,131	9,768,399,457
รวมหนี้สินหมุนเวียน	92,856,035,771	87,520,765,283	94,468,838,536	88,471,750,086
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
หนี้สินระยะยาว				
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	7,564,356,800	13,006,551,881	7,564,356,800	13,006,551,881
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6.7.1.2 15,102,668,302	14,620,533,660	15,102,668,302	14,620,533,660
หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	6.14 52,754,724,555	55,289,234,923	52,754,724,555	55,289,234,923
หุ้นกู้	6.15 51,850,000,000	54,100,000,000	51,850,000,000	54,100,000,000
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6.10.2 1,791,346,286	1,854,236,084	1,791,346,286	1,854,236,084
เงินกองทุนบำเหน็จพนักงาน	6.17 3,791,098,462	3,710,083,100	3,791,098,462	3,710,083,100
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	6.18 12,594,371,173	11,920,072,997	12,573,334,280	11,903,855,344
ประมาณการหนี้สินระยะยาว	6.19 10,310,083,902	7,365,831,672	9,318,993,931	7,034,078,456
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	147,062,061	148,363,624	913,725,477	148,080,624
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	155,905,711,541	162,014,907,941	155,660,248,093	161,666,654,072
รวมหนี้สิน	248,761,747,312	249,535,673,224	250,129,086,629	250,138,404,158
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	6.21			
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,698.90 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	26,989,009,500	26,989,009,500	26,989,009,500	26,989,009,500
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,182.77 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	21,827,719,170	21,827,719,170	21,827,719,170	21,827,719,170
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	25,545,316,308	25,545,316,308	25,545,316,308	25,545,316,308
กำไร(ขาดทุน)สะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	6.22 2,691,275,568	2,691,275,568	2,691,275,568	2,691,275,568
ยังไม่จัดสรร	(24,239,600,441)	(22,167,172,423)	(20,426,549,388)	(20,794,927,497)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	6,086,373,086	5,604,235,654	6,086,372,669	5,604,164,472
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	31,911,083,691	33,501,374,277	35,724,134,327	34,873,548,021
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	101,714,295	86,817,505	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	32,012,797,986	33,588,191,782	35,724,134,327	34,873,548,021
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	280,774,545,298	283,123,865,006	285,853,220,956	285,011,952,179

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว)

(นายณรงค์ชัย ว่องธนะวิโรภย์)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาอย่างยั่งยืน

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
รายได้				
รายได้จากการขายหรือการให้บริการ				
ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน	157,474,642,686	148,060,309,853	148,462,506,525	140,763,944,730
ค่าระวางขนส่ง	19,543,755,148	17,963,345,043	19,546,567,289	17,954,991,320
ค่าไปรษณีย์ภัณฑ์	727,910,750	615,301,846	727,910,750	615,301,846
กิจการอื่น	12,110,671,871	11,673,542,694	13,741,948,197	13,092,261,363
รวมรายได้จากการขายหรือการให้บริการ	189,856,980,455	178,312,499,436	182,478,932,761	172,426,499,259
รายได้อื่น				
ดอกเบี้ยรับ	170,426,521	204,313,537	159,001,563	177,991,509
ผลกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(1,581,246,154)	684,970,854	(1,406,397,072)	691,942,292
รายได้อื่นๆ	6.23 2,088,468,154	2,244,421,749	2,391,531,999	2,542,775,237
รวมรายได้อื่น	677,648,521	3,133,706,140	1,144,136,490	3,412,709,038
รวมรายได้	190,534,628,976	181,446,205,576	183,623,069,251	175,839,208,297
ค่าใช้จ่าย				
ค่าน้ำมันเครื่องบิน	50,214,668,767	45,335,913,346	47,191,233,123	43,430,926,167
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	6.24 29,702,304,701	29,568,433,554	29,126,283,668	29,071,181,741
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนตามโครงการ	-	427,122,345	-	427,122,345
ค่าบริการการบิน	22,353,433,918	20,817,778,532	21,298,670,145	20,187,150,836
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานและลูกเรือ	5,603,505,793	5,352,676,217	5,224,192,458	5,091,799,359
ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน	17,796,784,451	16,986,636,235	16,245,210,843	14,982,573,579
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	17,021,470,515	17,990,828,445	16,996,160,244	17,968,888,669
ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่	11,282,272,496	9,871,541,115	10,641,101,387	8,586,755,064
ค่าสินค้าและพัสดุทั่วไป	9,008,767,018	8,150,778,440	8,560,236,644	7,811,569,276
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและโฆษณา	11,215,232,163	9,404,409,793	10,438,278,851	8,872,874,727
ค่าใช้จ่ายด้านการประกันภัย	512,111,908	569,951,467	451,700,619	509,843,895
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	469,968,586	410,161,132	469,968,586	410,161,132
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน	6.25 2,721,335,582	3,217,748,674	2,721,335,582	3,217,748,674
ค่าใช้จ่ายอื่น	6.26 10,219,372,624	8,841,036,057	10,059,646,079	8,537,773,485
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียในเงินลงทุน	6.36.2 429,092,766	-	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	4,717,217,641	5,339,160,850	4,717,217,641	5,339,160,850
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	162,036,346	579,446,279	-	-
รวมค่าใช้จ่าย	193,429,575,275	182,863,622,481	184,141,235,870	174,445,529,799
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(2,894,946,299)	(1,417,416,905)	(518,166,619)	1,393,678,498
รายได้ภาษีเงินได้	6.27 822,898,858	1,464,238,106	846,687,728	1,487,902,283
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(2,072,047,441)	46,821,201	328,521,109	2,881,580,781
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
สำหรับภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(163,910)	78,051,581	-	-
ภาษีเงินได้จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
สำหรับภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	32,782	(15,610,316)	-	-
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นในการร่วมทุนและบริษัทร่วม	(4,867,855)	(5,788,532)	-	-
รายการที่ออกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของการป้องกันความเสี่ยง				
กระแสเงินสดเฉพาะส่วนที่มีประสิทธิภาพ	652,581,496	718,215,797	652,581,496	718,215,797
ภาษีเงินได้จากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของการป้องกัน				
ความเสี่ยงกระแสเงินสดเฉพาะส่วนที่มีประสิทธิภาพ	(130,516,299)	(143,643,159)	(130,516,299)	(143,643,159)
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	(88,462)	88,984	-	-
ภาษีเงินได้ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	17,693	(17,798)	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี	516,995,445	631,296,557	522,065,197	574,572,638
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(1,555,051,996)	678,117,758	850,586,306	3,456,153,419
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,107,345,043)	15,139,579	328,521,109	2,881,580,781
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35,297,602	31,681,622	-	-
	(2,072,047,441)	46,821,201	328,521,109	2,881,580,781
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(1,590,290,586)	645,426,711	850,586,306	3,456,153,419
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35,238,590	32,691,047	-	-
	(1,555,051,996)	678,117,758	850,586,306	3,456,153,419
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น	6.29			
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(0.97)	0.01	0.15	1.32

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางจูนชัย แสงสิงแก้ว)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายปฏิบัติการและพัฒนาระบบงาน
รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

(นายณรงค์ชัย ว่องธนะวิวัฒน์)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม

	ส่วนของบริษัทใหญ่												ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	
	ทุน ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	กำไร(ขาดทุน) สะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทใหญ่			
					กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น										
					สำรองตาม กฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	กำไร(ขาดทุน)จาก การเปลี่ยนแปลงในมูลค่า ยุติธรรมของการป้องกัน ความเสี่ยงกระเสจเงินสด เฉพาะส่วนที่มี ประสิทธิภาพ	กำไรเงินได้จากการเปลี่ยน แปลงมูลค่ายุติธรรมของ การป้องกันความเสี่ยง กระเสจเงินสดเฉพาะส่วน ที่มีประสิทธิภาพ	ส่วนเกินทุนจากการตีราคา สินทรัพย์	กำไรเงินได้เกี่ยวกับ ส่วนเกินทุน จากการตีราคาสินทรัพย์	ผลกำไร(ขาดทุน)จาก การวัดมูลค่าเงินลงทุน ในหลักทรัพย์เพื่อขาย				ผลกำไร(ขาดทุน)จาก การวัดมูลค่าเงินลงทุน ในหลักทรัพย์เพื่อขาย
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(22,247,804,409)	(2,348,050,220)	469,610,044	8,647,351,381	(1,729,470,276)	-	-	5,039,440,929	32,855,947,566	69,743,258	32,925,690,824	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น															
หัก เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(15,525,000)	(15,525,000)
หัก เงินปันผลจ่ายหุ้นบริวารสิทธิชนิดสะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(91,800)	(91,800)
บวก กำไรสำหรับปี 2559	-	-	-	15,139,579	-	-	-	-	-	-	-	15,139,579	31,681,622	46,821,201	
หัก โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่จำหน่าย	-	-	-	9,849,095	-	-	(12,311,369)	2,462,274	-	-	(9,849,095)	-	-	-	
บวก กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี 2559	-	-	-	55,643,312	718,215,797	(143,643,159)	-	-	88,977	(17,795)	574,643,820	630,287,132	1,009,425	631,296,557	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(22,167,172,423)	(1,629,834,423)	325,966,885	8,635,040,012	(1,727,008,002)	88,977	(17,795)	5,604,235,654	33,501,374,277	86,817,505	33,588,191,782	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(22,167,172,423)	(1,629,834,423)	325,966,885	8,635,040,012	(1,727,008,002)	88,977	(17,795)	5,604,235,654	33,501,374,277	86,817,505	33,588,191,782	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น															
หัก เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(20,250,000)	(20,250,000)
หัก เงินปันผลจ่ายหุ้นบริวารสิทธิชนิดสะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(91,800)	(91,800)
บวก กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี 2560	-	-	-	(2,107,345,043)	-	-	-	-	-	-	-	(2,107,345,043)	35,297,602	(2,072,047,441)	
หัก โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่จำหน่าย	-	-	-	39,857,000	-	-	(49,821,250)	9,964,250	-	-	(39,857,000)	-	-	-	
บวก กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี 2560	-	-	-	(4,939,975)	652,581,496	(130,516,299)	-	-	(88,456)	17,691	521,994,432	517,054,457	(59,012)	516,995,445	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(24,239,600,441)	(977,252,927)	195,450,586	8,585,218,762	(1,717,043,752)	521	(104)	6,086,373,086	31,911,083,691	101,714,295	32,012,797,986	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาอย่างยั่งยืน

รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

(นายณรงค์ชัย ว่องพระวิมลภัก)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ทุน ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	กำไร(ขาดทุน) สะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น					รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
			สำรองตาม กฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
					กำไร(ขาดทุน)จาก การเปลี่ยนแปลงในมูลค่า ยุติธรรมของการป้องกัน ความเสี่ยงและเงินสด เฉพาะส่วนที่มี ประสิทธิภาพ	ภาษีเงินได้จากการเปลี่ยน แปลงมูลค่ายุติธรรมของ การป้องกันความเสี่ยง กระแสเงินสดเฉพาะส่วน ที่มีประสิทธิภาพ	ส่วนเกินทุนจากการตีราคา สินทรัพย์	ภาษีเงินได้เกี่ยวกับ ส่วนเกินทุน จากการตีราคาสินทรัพย์	รวมองค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(23,686,357,373)	(2,348,050,220)	469,610,044	8,647,351,381	(1,729,470,276)	5,039,440,929	31,417,394,602
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น										
บวก กำไรสำหรับปี 2559	-	-	-	2,881,580,781	-	-	-	-	-	2,881,580,781
หัก โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่จำหน่าย	-	-	-	9,849,095	-	-	(12,311,369)	2,462,274	(9,849,095)	-
บวก กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี 2559	-	-	-	-	718,215,797	(143,643,159)	-	-	574,572,638	574,572,638
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(20,794,927,497)	(1,629,834,423)	325,966,885	8,635,040,012	(1,727,008,002)	5,604,164,472	34,873,548,021
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(20,794,927,497)	(1,629,834,423)	325,966,885	8,635,040,012	(1,727,008,002)	5,604,164,472	34,873,548,021
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น										
บวก กำไรสำหรับปี 2560	-	-	-	328,521,109	-	-	-	-	-	328,521,109
หัก โอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่จำหน่าย	-	-	-	39,857,000	-	-	(49,821,250)	9,964,250	(39,857,000)	-
บวก กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี 2560	-	-	-	-	652,581,496	(130,516,299)	-	-	522,065,197	522,065,197
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	21,827,719,170	25,545,316,308	2,691,275,568	(20,426,549,388)	(977,252,927)	195,450,586	8,585,218,762	(1,717,043,752)	6,086,372,669	35,724,134,327

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาอย่างยั่งยืน

รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

(นายณรงค์ชัย ว่องธนระวีโมกษ)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(2,894,946,299)	(1,417,416,905)	(518,166,619)	1,393,678,498
รายการปรับกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ(จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน :				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	17,021,470,515	17,990,828,445	16,996,160,244	17,968,888,669
ค่าธรรมเนียมเช่าเครื่องบิน	265,683,460	199,731,140	265,683,460	199,731,140
เงินปันผลรับ	(1,445,845)	(472,274)	(301,605,257)	(282,824,492)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย	162,036,346	579,446,279	-	-
ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียในเงินลงทุน	429,092,766	-	-	-
รายได้จากดอกเบี้ย	(170,426,521)	(204,313,537)	(159,001,563)	(177,991,509)
กำไรจ่ายดอกเบี้ย	4,717,217,641	5,339,160,850	4,717,217,641	5,339,160,850
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	72,252,718	40,335,750	61,856,830	40,335,750
ขาดทุนจากการขายเครื่องบิน	49,720,687	69,256,925	49,720,687	69,256,925
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	1,062,717,626	(610,722,744)	1,044,342,014	(613,502,567)
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	(507,037)	(330,305)	-	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	674,134,266	(518,910,700)	669,478,935	(536,215,345)
ค่าสินค้าและพัสดุเสื่อมสภาพ	327,642,988	310,166,610	327,642,988	310,166,610
หนี้สงสัยจะสูญ	59,842	(59,947,994)	371,231	(60,217,870)
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน	2,721,335,582	3,217,748,674	2,721,335,582	3,217,748,674
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	469,968,586	410,161,132	469,968,586	410,161,132
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	24,906,007,321	25,344,721,346	26,345,004,759	27,278,376,465
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง(เพิ่มขึ้น)				
ถูกหักการค้า	(1,528,712,580)	1,461,368,172	(1,298,571,914)	615,822,512
สินค้าและพัสดุคงเหลือ	(340,715,286)	623,844,742	(334,182,230)	630,931,275
กำไรจ่ายจ่ายล่วงหน้าและเงินมัดจำ	(53,805,942)	557,850,762	(86,923,703)	472,099,388
ภาษีเงินได้รอเรียกคืน	253,663,119	102,810,706	253,663,119	102,810,706
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(1,062,131,783)	(1,979,921,313)	(3,030,883,000)	1,481,074,205
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	786,612,304	(1,145,813,326)	786,612,304	(1,145,813,326)
เงินประกันการบำรุงรักษาเครื่องบินตามสัญญาเช่า	(2,953,488,770)	(4,815,659,622)	(3,270,948,897)	(4,483,906,405)
สินทรัพย์อื่น	(88,533,063)	(221,040,496)	(72,840,801)	(196,080,331)
กำไรจ่ายรอการตัดบัญชี	(2,371,268,826)	(477,657,008)	(2,408,226,948)	(361,321,646)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
เข้าหักการค้า	(700,759,110)	919,164,453	(715,659,606)	840,697,432
กำไรจ่ายค้างจ่ายและหนี้สินหมุนเวียนอื่น	(659,084,470)	(3,932,882,575)	460,884,691	(6,895,622,702)
กองทุนบำเหน็จพนักงาน	65,818,918	(264,217,187)	65,818,918	(264,217,187)
รายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	4,331,726,809	2,184,967,326	3,889,800,790	1,934,542,154
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	3,596,787,982	6,765,251,389	3,704,710,003	6,434,288,203
เงินสดรับจากการดำเนินงาน	24,182,116,623	25,122,787,369	24,288,257,485	26,443,680,743
จ่ายภาษีเงินได้	(490,260,746)	(564,257,545)	(440,328,525)	(522,572,261)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	23,691,855,877	24,558,529,824	23,847,928,960	25,921,108,482

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร ข	(3,590,188,349)	(5,663,038,902)	(3,569,798,997)	(5,645,983,640)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(27,920,714)	(34,481,222)	(27,540,923)	(25,645,048)
เงินสดรับจากการโอนสิทธิ์ค่าเครื่องบินจ่ายล่วงหน้าและอุปกรณ์การบิน	208,513,123	-	208,513,123	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์	258,310,049	1,464,450,042	258,264,254	1,464,450,042
ดอกเบี้ยรับ	171,558,078	189,648,033	159,972,038	162,615,785
เงินปันผลรับ	277,038,857	263,910,692	301,605,257	282,824,492
เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	(374,040,379)	(1,837,420)	(373,923,479)	(1,001,977,420)
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	(29,200,000)	(45,000,000)	-	-
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(3,105,929,335)	(3,826,348,777)	(3,042,908,727)	(4,763,715,789)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากหุ้นกู้	8,000,000,000	7,000,000,000	8,000,000,000	7,000,000,000
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	13,594,262,000	32,218,480,000	13,594,262,000	32,218,480,000
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	1,981,651,804	1,385,931,851	1,981,651,804	1,385,931,851
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(13,484,245,000)	(39,479,085,000)	(13,484,245,000)	(39,479,085,000)
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้	(5,200,000,000)	(4,300,000,000)	(5,200,000,000)	(4,300,000,000)
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(19,307,009,057)	(20,111,373,426)	(19,307,009,057)	(20,111,373,426)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	(4,241,116,218)	(4,868,787,156)	(4,241,116,218)	(4,868,787,156)
เงินปันผลจ่าย	(80,140)	(74,867)	(80,140)	(74,867)
เงินปันผลจ่ายส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(20,403,000)	(15,647,400)	-	-
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(18,676,939,611)	(28,170,555,998)	(18,656,536,611)	(28,154,908,598)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) สุทธิ	1,908,986,931	(7,438,374,951)	2,148,483,622	(6,997,515,905)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	13,389,710,774	20,781,350,721	11,925,036,967	18,875,817,868
	15,298,697,705	13,342,975,770	14,073,520,589	11,878,301,963
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสดและเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
	(69,011,381)	46,735,004	(50,733,008)	46,735,004
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	15,229,686,324	13,389,710,774	14,022,787,581	11,925,036,967

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาอย่างยั่งยืน

รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

(นายณรงค์ชัย ว่องชนะวิโรภษ)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

หมายเหตุประกอบงบกระแสเงินสด

ก. ภาษีเงินได้หรือเรียกคืน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2560</u>
รับเงินคืนตาม ภ.ง.ด. 50 ปี 2558	254.75
ปรับปรุงภาษีเงินได้หรือเรียกคืน ปี 2559	(1.09)
	<u>253.66</u>
	<u>2559</u>
รับเงินคืนตาม ภ.ง.ด. 50 ปี 2557	252.00
ปรับปรุงภาษีเงินได้หรือเรียกคืน ปี 2558	(149.19)
	<u>102.81</u>

ข. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

งบการเงินรวม

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ ได้ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งมีราคาต้นทุนรวม 9,989.61 ล้านบาท ซื้อโดยวิธีสัญญาเช่าการเงิน 6,242.82 ล้านบาท จ่ายชำระเป็นเงินสด 3,590.19 ล้านบาท และค้างจ่าย 156.60 ล้านบาท

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งมีราคาต้นทุนรวม 6,910.04 ล้านบาท โดยจ่ายชำระเป็นเงินสด 5,663.04 ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ ได้ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งมีราคาต้นทุนรวม 9,969.22 ล้านบาท ซื้อโดยวิธีสัญญาเช่าการเงิน 6,242.82 ล้านบาท จ่ายชำระเป็นเงินสด 3,569.80 ล้านบาท และค้างจ่าย 156.60 ล้านบาท

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งมีราคาต้นทุนรวม 6,893.79 ล้านบาท โดยจ่ายชำระเป็นเงินสด 5,645.98 ล้านบาท

ค. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
เงินสดในมือและยอดคงเหลือในธนาคาร	15,298.70	13,342.97	14,073.52	11,878.30
เงินลงทุนระยะสั้น	-	-	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เสนอมาก่อน	<u>15,298.70</u>	<u>13,342.97</u>	<u>14,073.52</u>	<u>11,878.30</u>
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน	(69.01)	46.74	(50.73)	46.74
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดที่ปรับยอดใหม่	<u>15,229.69</u>	<u>13,389.71</u>	<u>14,022.79</u>	<u>11,925.04</u>

(นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว)

(นายณรงค์ชัย ว่องธนวิโมกข์)

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนาอย่างยั่งยืน
รักษาการ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัท มหาชน จำกัด ในประเทศไทย และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนคือ

สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ ตั้งอยู่เลขที่ 89 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือธุรกิจสายการบิน และหน่วยธุรกิจ ซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขนส่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเครือข่ายเส้นทางการบินให้บริการครอบคลุม 62 จุดบินใน 33 ประเทศทั่วโลก โดยเป็น 4 จุดบินภายในประเทศ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

การจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินเฉพาะกิจการประกอบด้วยงบการเงินบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และกองทุนบำเหน็จพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะกิจการและบริษัทย่อย ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	สถานที่หลัก ในการ ประกอบธุรกิจ	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			2560	2559
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
1. บริษัท ไทย-อะมาคัส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการเดินทางแบบครบวงจร	ไทย	55%	55%
2. บริษัท วิงสเปน เซอร์วิสেস จำกัด	บริการงานบุคลากรเฉพาะด้าน ให้กับบริษัทฯ	ไทย	49%	49%
3. บริษัท ไทยไฟท์เทรนนิ่ง จำกัด	บริการฝึกอบรมด้านการบิน	ไทย	49%	49%
4. บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	บริการขนส่งทางอากาศ	ไทย	100%	100%
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยของบริษัทฯ				
บริษัทย่อยที่ถือหุ้น โดยบริษัท วิงสเปน เซอร์วิสেস จำกัด				
- บริษัท ทัวร์เอ็องหลวง จำกัด	ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว	ไทย	49%	49%

บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ (Airline Operator License : AOL) ใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ (Airline Operator Certificate : AOC) และรหัสสายการบิน (Airline Designator Code) จาก IATA เมื่อวันที่ 10 มกราคม 31 มีนาคม และ 1 เมษายน 2557 ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ได้เริ่มดำเนินธุรกิจ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2557

บริษัท ย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทฯ การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อบริษัทฯ มีอำนาจควบคุม ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ในการกำหนดนโยบายทางการเงิน และการดำเนินงานของบริษัทย่อยนั้น และรายการบัญชีที่เป็นสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างบริษัทใหญ่ และบริษัทย่อยได้ถูกหักกลบลบกันในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม ในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3. มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ยังไม่มีผลบังคับใช้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การนำเสนอของงบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เกษตรกรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การร่วมกิจการ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล-กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า

การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษี ของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบ กฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรีดถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่า หรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรีดถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงานทางการเงิน ในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการค้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการ เหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ เหมืองผิวดิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ
(ปรับปรุง 2560)

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ได้ประเมินและเห็นว่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวข้างต้นจะไม่มีผลกระทบต่อ
อย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการที่จะนำเสนอ

4. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากหนี้รายตัว และวิเคราะห์
ประวัติการชำระหนี้ ข้อมูลหลักฐานการติดต่อของลูกหนี้แต่ละรายควบคู่ไปกับการพิจารณาอายุหนี้ของลูกหนี้เป็นเกณฑ์
ในอัตราดังนี้

ระยะเวลาที่ค้างชำระ	อัตราร้อยละของหนี้สงสัยจะสูญ
เกินกว่า 6 เดือน - 1 ปี	50
เกินกว่า 1 ปี - 2 ปี	75
เกินกว่า 2 ปี	100

4.2 สินค้าและพัสดुकงเหลือ

สินค้าและพัสดुकงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ประกอบด้วยอะไหล่เครื่องบิณ น้ำมันเครื่องบิณ พัสดुकงสำหรับใช้ในห้องพัก
ผู้โดยสารและการบริการอาหาร สินค้าซื้อมาเพื่อขาย เครื่องเขียนและพัสดुकงอื่น แสดงราคาทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่
(Moving Average) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า และสินค้าระหว่างทาง แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อ

4.2.1 อะไหล่เครื่องบิณที่ใช้งานอยู่ตามปกติ ตั้งค่าเผื่อพัสดुकงเสื่อมสภาพในอัตราร้อยละ 10 ของยอดคงเหลือ
ณ วันสิ้นงวด

4.2.2 อะไหล่เครื่องบิณที่หมุนเวียนช้าและรอการจำหน่าย ได้แก่ อะไหล่เครื่องบิณที่ไม่ใช้งานเกิน 2 ปี หรือไม่มี
เครื่องบิณอยู่ในฝูงบิน ตั้งค่าเผื่อพัสดुकงเสื่อมสภาพในอัตราร้อยละ 33.33 ของยอดที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด

4.2.3 สินค้าล้ำสมัยและชำรุดรอการจำหน่าย ตั้งค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพเต็มจำนวน

4.3 สินค้าที่ยังไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายแสดงด้วยมูลค่าตามบัญชีหรือมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายแล้วแต่
ราคาใดจะต่ำกว่า โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการขายสินทรัพย์ดังกล่าว และคาดว่าจะ
ดำเนินการตามแผนการขายสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่จัดประเภทสินทรัพย์

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายรับรู้เป็นรายได้อื่นหรือค่าใช้จ่ายอื่นเมื่อมีการจำหน่าย

4.4 เงินลงทุน

4.4.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม บันทึกรวมตามวิธีส่วนได้เสียตามสัดส่วนของการลงทุนในบริษัทย่อย
และบริษัทร่วมในงบการเงินรวม แต่บันทึกตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ

4.4.2 เงินลงทุนชั่วคราวในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดภายใน 1 ปี แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย
และตัดบัญชีส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่ายนี้จะแสดงเป็นรายการ
ปรับกับดอกเบี้ยรับ

4.4.3 เงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของหลักทรัพย์ในกรณีที่มีการด้อยค่า และรับรู้เป็นผลขาดทุนในงวดที่เกิดการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.5 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

4.5.1 เครื่องบินและเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า

4.5.1.1 เครื่องบินและเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า แสดงตามราคาทุนรวมค่าเครื่องยนต์ อุปกรณ์การบินอื่นๆ บวกด้วยค่าตกแต่งเครื่องบินก่อนนำเครื่องบินมาบริการ โดยไม่รวมที่นั่งผู้โดยสารและประมาณการค่าซ่อมใหญ่ เครื่องบินครั้งแรกและหักด้วยส่วนลดรับค่าสิทธิประโยชน์จากการซื้อเครื่องบิน จำนวนค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 20 ปี มีมูลค่าคงเหลือร้อยละ 10 ของราคาทุน

4.5.1.2 ค่าซ่อมใหญ่เครื่องบิน (D-Check) แสดงแยกประมาณการค่าซ่อมใหญ่เครื่องบินครั้งแรกเป็นสินทรัพย์ ออกจากต้นทุนเครื่องบินและจำนวนค่าเสื่อมราคาตามระยะเวลาที่จะซ่อมใหญ่ครั้งต่อไป 4-7 ปี ตามแบบของเครื่องบิน เมื่อมีการซ่อมใหญ่ให้บันทึกเป็นสินทรัพย์แทนสินทรัพย์เดิม

4.5.1.3 ค่าที่นั่งผู้โดยสารแสดงเป็นสินทรัพย์แยกต่างหากจากต้นทุนเครื่องบิน จำนวนค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 5 ปี เมื่อมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่นั่งผู้โดยสารบันทึกเป็นสินทรัพย์แทนสินทรัพย์เดิม

4.5.2 อุปกรณ์การบินหมุนเวียน แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ได้มา จำนวนค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณระหว่าง 5-20 ปี

4.5.3 ที่ดิน แสดงตามมูลค่ายุติธรรมตามวิธีตีราคาใหม่ ประเมินราคาโดยวิธีราคาตลาดจากผู้ประเมินราคาอิสระที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้ความเห็นชอบ มีผลกับงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีปี 2558 เป็นต้นไป และกำหนดให้มีการประเมินมูลค่าที่ดินทุก 5 ปี ทั้งนี้อาจพิจารณาดำเนินการก่อนกำหนด หากมีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อมูลค่ายุติธรรมของที่ดินอย่างมีนัยสำคัญ มูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ได้แสดงเป็นส่วนหนึ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และรับรู้จำนวนสะสมส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินในส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทไม่มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลสำหรับเงินส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์นี้

4.5.4 สินทรัพย์ถาวรอื่น แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ได้มาหรือก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวนค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณระหว่าง 3-30 ปี

4.5.5 ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิการเช่าสถานที่ ตัดบัญชีภายในระยะเวลา 10-30 ปี ตามอายุสัญญาเช่า

4.5.6 กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องบิน จำนวนจากผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายเครื่องบินกับมูลค่าสุทธิตามบัญชีของเครื่องบิน ค่าซ่อมใหญ่ (D-Check) และค่าที่นั่งผู้โดยสาร ส่วนกำไรขาดทุนจากการขายสินทรัพย์อื่นคำนวณจากผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าสุทธิตามบัญชีของสินทรัพย์ที่จำหน่าย และรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประกอบด้วย

ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software License) และต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลิตภัณฑ์โปรแกรมที่ระบุได้ และมีเอกลักษณ์เฉพาะงานของโปรแกรมที่สามารถแยกออกจากตัวคอมพิวเตอร์ได้ สามารถระบุต้นทุนได้แน่นอน และมีอายุ

การให้ประโยชน์เกินกว่ารอบระยะเวลาบัญชีจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ 5 ปี

รายการที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาและบำรุงดูแลโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด

4.7 สินทรัพย์รอการขาย

สินทรัพย์รอการขายแสดงด้วยมูลค่าตามบัญชีหรือมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยมีแผนที่จะดำเนินการขาย แต่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนการขายสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์ และไม่เข้าเงื่อนไขในการรับรู้รายการเป็นการขายที่เสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่จัดประเภทสินทรัพย์

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.8 การด้อยค่าของสินทรัพย์

บริษัทฯ พิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์เมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า และคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยพิจารณาจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย ซึ่งบริษัทฯ พิจารณาการด้อยค่าเฉพาะหมวดเครื่องบิน และ เครื่องยนต์อะไหล่ที่ปลดระวาง โดยผู้เชี่ยวชาญในการประเมินราคาเครื่องบินของบริษัทฯ ประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งอ้างอิงจากราคาตลาดที่ประกาศโดยผู้เชี่ยวชาญการประเมินราคาเครื่องบิน และดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติมตามสภาพระยะเวลาการใช้งานของเครื่องบินตามวิธีการที่กำหนดเป็นมาตรฐานในกระบวนการประเมินราคาเครื่องบิน

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการด้อยค่าดังกล่าวไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือยังคงมีอยู่แต่เป็นไปในทางที่ลดลง

4.9 ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี

4.9.1 ค่าซ่อมใหญ่เครื่องบิน (D-Check) สำหรับเครื่องบินเช่าดำเนินงาน ตัดจ่ายเป็นรายจ่ายตามอายุการใช้งาน โดยประมาณ 4-7 ปี แต่ไม่เกินอายุสัญญาเช่า

4.9.2 ค่าธรรมเนียมการค้ำประกันเงินกู้รอการตัดบัญชี ตัดจ่ายเป็นรายจ่ายตามระยะเวลาเงินกู้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

4.9.3 ค่าตกแต่งเครื่องบินเช่าดำเนินงานรอการตัดบัญชีตัดจ่ายเป็นรายจ่ายตามอายุสัญญาเช่า

4.10 หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน

หนี้ที่เกิดจากการซื้อเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าระยะยาว โดยผ่านสถาบันการเงิน แสดงมูลค่าตามภาระหนี้ผูกพันกับสถาบันการเงิน และจะลดมูลค่าลงตามจำนวนหนี้ที่จ่ายชำระคืน

4.11 การรับรู้รายได้

4.11.1 รายได้ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน

4.11.1.1 รายรับจากการจำหน่ายบัตรโดยสารและใบสั่งบริการ (Service Order) รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบินของบริษัทฯ ในส่วนที่ผู้โดยสารไปใช้บริการกับสายการบินอื่นจะรับรู้ส่วนต่างราคาขายกับยอดที่สายการบินเรียกเก็บเป็นรายได้เมื่อสายการบินนั้นเรียกเก็บเงินมา

4.11.1.2 บัตรโดยสารและใบสั่งบริการ (Service Order) ที่จำหน่ายแล้ว แต่ยังไม่ได้รับบริการ ระบุเป็นรายได้เมื่อบัตรโดยสารและใบสั่งบริการนั้นมีอายุเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป

4.11.2 รายได้ค่าระวางขนส่ง ระบุเมื่อได้ให้บริการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ และออกใบรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (Air Waybill) สำหรับพัสดุภัณฑ์ที่ขนส่งโดยสายการบินอื่น จะรับรู้ส่วนต่างราคาขายกับยอดที่สายการบินอื่นเรียกเก็บเป็นรายได้เมื่อสายการบินนั้นเรียกเก็บเงินมา

- พักภัณฑ์ที่บริษัทฯ ออกใบรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์แล้ว แต่ขนส่งโดยสายการบินอื่นจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อสายการบินที่ทำการขนส่งไม่เรียกเก็บเงินมาภายในระยะเวลา 1 ปี

4.11.3 บริษัทฯ ได้นำโครงการสะสมระยะทาง (Royal Orchid Plus) มาใช้ส่งเสริมการขาย ตั้งแต่ปี 2536 โดยให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกที่เข้าโครงการนำระยะทางที่สะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดมาใช้บริการในอนาคต บริษัทฯ กำหนดมูลค่ายุติธรรมต่อไมล์โดยใช้ค่าเฉลี่ยของมูลค่ายุติธรรมของการแลกรางวัลบัตรโดยสาร และมูลค่ายุติธรรมของการแลกรางวัลอื่นๆ ถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนการแลกรางวัลทั้งหมด

ทั้งนี้ วิธีการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของการแลกรางวัลทั้งสองประเภท ใช้หลักการเดียวกัน กล่าวคือ ในส่วนของมูลค่ายุติธรรมของการแลกรางวัลบัตรโดยสาร ใช้ค่าโดยสารเฉลี่ยในแต่ละเส้นทางบินที่สมาชิกสามารถขอใช้สิทธิแลกบัตรโดยสาร หาค่าด้วยจำนวนไมล์ที่จะต้องใช้ในการขอใช้สิทธิของแต่ละเขตพื้นที่การบิน ถ่วงน้ำหนักด้วยการใช้สิทธิในแต่ละเขตพื้นที่การบิน และในส่วนของมูลค่ายุติธรรมของการแลกรางวัลอื่นๆ หาค่าด้วยจำนวนไมล์ที่จะต้องใช้ในการขอใช้สิทธิแลกรางวัลอื่นๆ ถ่วงน้ำหนักด้วยการใช้สิทธิแลกรางวัลอื่นๆ เป็นมูลค่าต่อไมล์ของโครงการสะสมระยะทาง จากนั้นบันทึกบัญชีมูลค่าไมล์สะสมตามประมาณการใช้สิทธิของสมาชิก โดยนำไปลดรายได้ค่าโดยสารคู่กับรายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้(ด้านหนี้สิน) เมื่อสมาชิกรับสิทธิมาใช้บริการจึงรับรู้เป็นรายได้

4.11.3.1 ไมล์สะสมของสมาชิกที่ไม่นำสิทธิมาใช้บริการรับรู้เป็นรายได้เมื่อไมล์สะสมนั้นมีอายุเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป

4.11.3.2 การสะสมไมล์และการใช้ไมล์สะสมขอแลกรางวัลร่วมกับกลุ่มพันธมิตรการบิน สายการบิน และธุรกิจคู่สัญญาจะเรียกเก็บเงินระหว่างกันตามจำนวนไมล์สะสมที่สมาชิกได้รับหรือตามจำนวนไมล์ที่สมาชิกใช้แลกรางวัลตามอัตราค่าต่อไมล์ ตามข้อตกลงของคู่สัญญาแต่ละรายและจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อนำสิทธิมาใช้บริการ

4.11.3.3 บริษัทฯ มีการขายไมล์ให้กับสมาชิกเพื่อให้สามารถใช้สิทธิในการแลกรางวัลเร็วขึ้น จะรับรู้รายได้ในผลต่างราคาขายกับมูลค่ายุติธรรมต่อไมล์

4.11.4 รายได้จากกิจการอื่นของหน่วยธุรกิจ ได้แก่ การบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน การบริการลูกค้าภาคพื้น การบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การบริการคลังสินค้าจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการ ส่วนรายได้จากธุรกิจครัวการบินจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อขาย ส่วนรายได้จากกิจการสนับสนุนการขนส่ง ได้แก่ การจำหน่ายสินค้าปลอดภาษี บนเครื่องบิน และการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อขาย ส่วนรายได้จากบริการอำนวยความสะดวกการบินจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการ

4.11.5 รายได้อื่นรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.12 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยหารกำไรหรือขาดทุนที่เป็นส่วนของบริษัทใหญ่ด้วยจำนวนถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างงวด

4.13 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่เกิดรายการ ซึ่งเป็นอัตราถัวเฉลี่ยของอัตราซื้อและอัตราขาย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราปิดที่เป็นอัตราซื้อถัวเฉลี่ยและขายถัวเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินตามลำดับ กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้น รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.14 ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ของพนักงานระยะสั้น บริษัทฯ รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน ภายใต้โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่น ได้บันทึกในงบการเงิน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ ซึ่งคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gains and Losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงานจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ ได้จัดตั้ง “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)” ซึ่งจดทะเบียนแล้วเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2535 ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 บริหารโดยผู้จัดการกองทุนจึงไม่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จ่ายสมทบเข้ากองทุนฯ สำหรับสมาชิกที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน ส่วนสมาชิกที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี จ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ

4.16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้คำนวณตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีกับราคาตามฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ทั้งนี้บริษัทฯ จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันที่สิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะถูกปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า บริษัทฯ จะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมด หรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีกับราคาตามฐานภาษีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

4.17 การใช้ประมาณการทางบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป บริษัทฯ และบริษัทย่อยต้องใช้ในการประมาณและข้อสมมติหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ และหนี้สิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินอื่นที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลแตกต่างกับผลที่เกิดขึ้นจริง

ประมาณการและข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

4.18 เครื่องมือทางการเงิน

บริษัทฯ ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยทำข้อตกลงกับคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย ตามอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยที่ได้ตกลงกันล่วงหน้า และจะทำการแลกเปลี่ยนเมื่อถึงกำหนดตามสัญญา แต่ละฝ่ายจะจ่ายและรับเงินสด และหรือดอกเบี้ยในรูปแบบสกุลเงิน และอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกัน ส่วนต่างของดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจะบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนต่างของเงินสดจะบันทึกเป็นผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ส่วนสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะรับรู้ในงบการเงิน เมื่อครบกำหนดสัญญา ส่วนต่างที่เกิดขึ้นจะบันทึกเป็นผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจัดทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน ค่าธรรมเนียมในการจัดทำ และส่วนต่างของราคาน้ำมันที่เกิดจากการทำสัญญาน้ำมันเป็นค่าน้ำมันเครื่องบินในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.19 การบัญชีเกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยง

การบัญชีเกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด

ในกรณีที่ บริษัทฯ ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด สำหรับรายการสินทรัพย์ และหนี้สินที่บันทึกในบัญชี หรือสำหรับรายการที่คาดว่าจะมีโอกาสดังกล่าวมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนค่อนข้างสูง หากเป็นรายการส่วนที่ มีประสิทธิภาพให้บันทึกกำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรมภายหลังการบันทึกครั้งแรกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยแสดงเป็นรายการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสดแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพ จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที

การป้องกันความเสี่ยงในส่วนที่มีประสิทธิภาพที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น จะรับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อรายการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นรับรู้ในกำไรขาดทุน

ในกรณีที่รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น ไม่เกิดขึ้นแล้วให้ปรับกำไรหรือขาดทุนที่สะสมอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น ไปยังกำไรหรือขาดทุนทันที

5. การดำเนินงานตามแผนปฏิรูป

สำหรับปี 2560 บริษัทฯ ได้ดำเนินการแผนปฏิรูประยะที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) โดยมุ่งเน้น เรื่องการจัดเครือข่ายเส้นทางบินที่เหมาะสม และสามารถสร้างรายได้จากเครือข่ายการบิน การหารายได้จากภาระขนส่งผู้โดยสาร การบริหารจัดการหน่วยธุรกิจ ได้แก่ การให้บริการภาคพื้น คริวการบิน การบริการขนส่งสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ เพื่อให้มีความคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างรายได้ให้แก่ บริษัทฯ มากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพ และควบคุมค่าใช้จ่ายของการซ่อมบำรุงอากาศยานให้เหมาะสม ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดหาพัสดุและบริการ รวมทั้ง เร่งขายเครื่องบินที่ปลดประจำการแล้ว และบริหารอสังหาริมทรัพย์ ที่ไม่มีความจำเป็นในการถือครองทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

การดำเนินการแผนปฏิรูปในปี 2560 นี้ เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ของบริษัทฯ ซึ่งได้ปรับปรุงแผนปฏิรูปให้มีความเหมาะสม โดยปรับกลยุทธ์เป็น 6 กลยุทธ์ มีดังนี้

- 1) กลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายการบินที่แข่งขันได้และทำกำไร และลดความซับซ้อนของฝูงบิน
- 2) กลยุทธ์เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเสริมสร้างรายได้
- 3) กลยุทธ์สร้างความเป็นเลิศในการให้บริการ (Service Ring)
- 4) กลยุทธ์มีต้นทุนที่แข่งขันได้ และการดำเนินการมีประสิทธิภาพ
- 5) กลยุทธ์สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนความยั่งยืน และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพดีเยี่ยม
- 6) กลยุทธ์บริหารบริษัทในเครือและกลุ่มธุรกิจ และพัฒนากลยุทธ์ธุรกิจใหม่เพื่อความยั่งยืน

สำหรับการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคตยังคงเป็นไปตามแผนปฏิรูประยะที่ 3 การเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) ต่อไป โดยบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของแผนวิสาหกิจ ปี 2561-2564 ของบริษัทฯ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมดของบริษัทฯ ตามลำดับความสำคัญของการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาผลของโครงการที่มีผลต่อการดำเนินงานหลักเพื่อจะได้ใช้ทรัพยากรต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพสูงสุด และกำกับดูแลได้อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์กร

6. ข้อมูลเพิ่มเติม

6.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินสดในประเทศ	12.68	10.61	12.04	9.97
เงินสดในต่างประเทศ	24.74	26.27	24.74	26.27
เงินฝากธนาคารในประเทศ	4,561.61	6,770.25	3,357.48	5,374.54
เงินฝากธนาคารในต่างประเทศ	<u>10,630.66</u>	<u>6,582.58</u>	<u>10,628.53</u>	<u>6,514.26</u>
รวม	<u>15,229.69</u>	<u>13,389.71</u>	<u>14,022.79</u>	<u>11,925.04</u>

6.2 ลูกหนี้การค้า

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ระยะเวลาค้างชำระ				
ไม่เกิน 6 เดือน	11,493.11	9,922.07	11,349.57	10,007.96
เกินกว่า 6 เดือน - 1 ปี	101.57	175.24	101.57	175.22
เกินกว่า 1 ปี - 2 ปี	138.17	98.48	138.03	98.45
เกินกว่า 2 ปี	<u>965.57</u>	<u>1,096.24</u>	<u>935.05</u>	<u>1,065.99</u>
	12,698.42	11,292.03	12,524.22	11,347.62
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(993.47)</u>	<u>(933.77)</u>	<u>(963.45)</u>	<u>(903.44)</u>
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	<u>11,704.95</u>	<u>10,358.26</u>	<u>11,560.77</u>	<u>10,444.18</u>

สำหรับลูกหนี้การค้าที่มีระยะเวลาค้างชำระเป็นเวลานาน ส่วนหนึ่งเป็นลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ โดยลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการ บริษัทฯ ไม่ได้พิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ส่วนลูกหนี้รัฐวิสาหกิจ บริษัทฯ จะพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เมื่อมีข้อบ่งชี้อย่างชัดเจนว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้

6.3 สินค้าและพัสดุกงเหลือ

	หน่วย : ล้านบาท			
	<u>งบการเงินรวม</u>		<u>งบการเงินเฉพาะกิจการ</u>	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
อะไหล่เครื่องบิน	3,279.93	3,244.29	3,279.93	3,244.29
หัก ค่าเพื่อเสื่อมสภาพ (ร้อยละ 10 ของยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด)	<u>(327.99)</u>	<u>(324.43)</u>	<u>(327.99)</u>	<u>(324.43)</u>
อะไหล่เครื่องบิน-สุทธิ	<u>2,951.94</u>	<u>2,919.86</u>	<u>2,951.94</u>	<u>2,919.86</u>
อะไหล่รถยนต์ และอุปกรณ์บริการภาคพื้น	<u>347.99</u>	<u>360.64</u>	<u>347.99</u>	<u>360.64</u>
อะไหล่เครื่องบินที่หมุนเวียนซ้ำและรอการจำหน่าย	4,511.94	4,459.99	4,511.94	4,459.99
หัก ค่าเพื่อเสื่อมสภาพ (ร้อยละ 33.33 ของยอดที่เกิดขึ้นระหว่างงวด)	<u>(3,727.48)</u>	<u>(3,373.08)</u>	<u>(3,727.48)</u>	<u>(3,373.08)</u>
อะไหล่เครื่องบินที่หมุนเวียนซ้ำและรอการจำหน่าย-สุทธิ	<u>784.46</u>	<u>1,086.91</u>	<u>784.46</u>	<u>1,086.91</u>
น้ำมันเครื่องบิน	366.84	127.06	365.74	126.03
สินค้าซื้อมาเพื่อขาย	221.00	213.79	216.16	210.47
พัสดุสำหรับใช้ในห้องพักผู้โดยสารและการบริการอาหาร	175.33	162.65	154.66	143.99
พัสดุและของใช้สิ้นเปลือง	23.31	23.33	23.04	23.21
เครื่องเขียนและพัสดุอื่น	112.29	87.80	107.49	85.78
สินค้าและอะไหล่เครื่องบินระหว่างทาง	<u>16.69</u>	<u>4.74</u>	<u>16.69</u>	<u>4.74</u>
รวมสินค้าและพัสดุดังกล่าว	<u>915.46</u>	<u>619.37</u>	<u>883.78</u>	<u>594.22</u>
สินค้าล้ำสมัยและชำรุดรอการจำหน่าย	29.62	59.94	29.62	59.94
หัก ค่าเพื่อเสื่อมสภาพ (ร้อยละ 100)	<u>(29.62)</u>	<u>(59.94)</u>	<u>(29.62)</u>	<u>(59.94)</u>
สินค้าล้ำสมัยและชำรุดรอการจำหน่าย-สุทธิ	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
รวมสินค้าและพัสดุกงเหลือ-สุทธิ	<u>4,999.85</u>	<u>4,986.78</u>	<u>4,968.17</u>	<u>4,961.63</u>
รวมสินค้าและพัสดุกงเหลือ ณ วันสิ้นงวด	9,084.94	8,744.23	9,053.26	8,719.08
หัก รวมค่าเพื่อสินค้าและพัสดุเสื่อมสภาพ	<u>(4,085.09)</u>	<u>(3,757.45)</u>	<u>(4,085.09)</u>	<u>(3,757.45)</u>
รวมสินค้าและพัสดุกงเหลือ-สุทธิ	<u>4,999.85</u>	<u>4,986.78</u>	<u>4,968.17</u>	<u>4,961.63</u>

6.4 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	หน่วย : ล้านบาท			
	<u>งบการเงินรวม</u>		<u>งบการเงินเฉพาะกิจการ</u>	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
ภาษีเงินได้รอเรียกคืน	952.98	762.13	952.98	762.13
เงินสด เงินฝากธนาคารกองทุนบำเหน็จ	3,942.10	3,908.30	3,942.10	3,908.30
อื่น ๆ	<u>6,835.04</u>	<u>5,537.93</u>	<u>13,555.75</u>	<u>10,316.66</u>
รวม	<u>11,730.12</u>	<u>10,208.36</u>	<u>18,450.83</u>	<u>14,987.09</u>

6.5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบิน	เครื่องยนต์	ที่ดินตาม ราคาประเมินปี 2558	สินทรัพย์อื่น	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	10,724.98	1,027.02	506.13	63.76	12,321.89
- เพิ่มขึ้น	-	-	23.92	-	23.92
- จำหน่าย	(588.79)	(235.12)	(51.89)	(6.35)	(882.15)
- โอนเป็นสินทรัพย์รอการขาย	(10,136.19)	(791.90)	(277.35)	(57.41)	(11,262.85)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	200.81	-	200.81

ในปี 2559 บริษัทฯ มีแผนการขายเครื่องบินที่ปลดประจำการ และได้ดำเนินการตามแผนการขายเพื่อหาผู้ซื้อ โดยคาดว่าจะดำเนินการตามแผนการขายให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี แต่สภาพทางการตลาดปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการขายให้เสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ปี ตามที่คาดการณ์ไว้ สำหรับที่ดิน และอาคารได้ดำเนินการตามกระบวนการขาย และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการโอนกรรมสิทธิ์ รวมเป็นจำนวนเงิน 200.81 ล้านบาท ดังนั้น บริษัทฯ จึงโอนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย จำนวนเงิน 11,262.85 ล้านบาท เป็นสินทรัพย์รอการขาย

6.6 เงินลงทุน

งบการเงินรวม

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	บริษัทฯ ถือหุ้น		เงินลงทุน				รายได้จากเงินลงทุน	
	ร้อยละ		วิธีราคาทุน		วิธีส่วนได้เสีย			
	2560	2559	2560	2559	2560	2559	2560	2559
6.6.1 เงินลงทุนในบริษัทร่วม								
บันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย								
บริษัท โรงแรมรอยัลค็อคคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 838.13 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 703.13 ล้านบาท)	24.00	24.00	225.00	225.00	278.46	268.53	30.18	30.46
บริษัท คอนเมือง อินเทอร์เน็ต ชั้นเนต แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	40.00	40.00	48.00	48.00	109.56	120.62	12.94	32.75
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 5,384.97 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 4,175.51 ล้านบาท)	22.59	22.59	115.19	115.19	1,181.45	1,126.71	230.40	319.58
บริษัท คริวการบินภูเก็ต จำกัด	30.00	30.00	30.00	30.00	325.13	316.70	63.93	62.90
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	30.00	30.00	305.33	305.33	246.02	201.09	44.93	26.37
บริษัท สาขาการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 1,684.33 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 1,813.00 ล้านบาท)	21.80	39.20	735.59	360.00	<u>1,254.33</u>	<u>1,857.12</u>	<u>(978.38)</u>	<u>(1,057.29)</u>
รวมเงินลงทุน					3,394.95	3,890.77	(596.00)	(585.23)
6.6.2 เงินลงทุนระยะยาวอื่น								
บันทึกตามวิธีราคาทุน								
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	0.00026	0.00026	0.00934	0.00934			0.00004	0.0002
บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	1.45	1.01	9.54	9.63			-	-
Sita Investment Certificate	-	-	26.22	30.07			-	-
บริษัท เทรคสยาม จำกัด (ชำระค่าหุ้น 25% ของทุนจดทะเบียน)	3.50	3.50	1.75	1.75			0.42	0.25
Sita Information Networking Computing	-	-	29.73	32.60			-	-
หุ้นอื่นๆ	-	-	2.74	2.70			1.02	0.21
เงินลงทุนในกองทุนรวมวายุภักษ์	-	-	<u>1.00</u>	<u>1.00</u>			<u>0.006</u>	<u>0.006</u>
รวมเงินลงทุนระยะยาวอื่น			70.99	77.76			1.45	0.47

งบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	บริษัทฯ ถือหุ้น		เงินลงทุน		รายได้เงินปันผล	
	ร้อยละ		วิธีราคาทุน			
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
6.6.1 เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีราคาทุน						
บริษัทย่อย						
บริษัท ไทย-อะมาคิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	55.00	55.00	8.25	8.25	24.75	18.97
บริษัท วิงสเปน เซอร์วิสเซส จำกัด	49.00	49.00	0.98	0.98	-	-
บริษัท ไทยโฟลท์ เทรนนิ่ง จำกัด	49.00	49.00	0.98	0.98	-	-
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	100.00	100.00	1,800.00	1,800.00	-	-
รวม			1,810.21	1,810.21	24.75	18.97
บริษัทร่วม						
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 838.13 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 703.13 ล้านบาท)	24.00	24.00	225.00	225.00	20.25	-
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮลดิ้ง จำกัด	40.00	40.00	48.00	48.00	24.00	24.00
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 5,384.97 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 4,175.51 ล้านบาท)	22.59	22.59	115.19	115.19	175.66	194.38
บริษัท ครีวการบินภูเก็ต จำกัด	30.00	30.00	30.00	30.00	55.50	45.00
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	30.00	30.00	305.33	305.33	-	-
บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (มูลค่ายุติธรรมปี 2560 เป็นเงิน 1,684.33 ล้านบาท และปี 2559 เป็นเงิน 1,813.00 ล้านบาท)	21.80	39.20	735.59	360.00	-	-
รวม			1,459.11	1,083.52	275.41	263.38
รวมเงินลงทุน			3,269.32	2,893.73	300.16	282.35
6.6.2 เงินลงทุนระยะยาวอื่น						
บันทึกตามวิธีราคาทุน						
บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	0.00026	0.00026	0.00934	0.00934	0.00004	0.0002
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	0.97	1.01	6.43	6.64	-	-
Sita Investment Certificate	-	-	26.22	30.07	-	-
บริษัท เทรคสยาม จำกัด (ชำระค่าหุ้น 25% ของทุนจดทะเบียน)	3.50	3.50	1.75	1.75	0.42	0.25
Sita Information Networking Computing	-	-	29.73	32.60	-	-
หุ้นอื่นๆ	-	-	2.74	2.70	1.02	0.21
เงินลงทุนในกองทุนรวมวายุภักษ์	-	-	1.00	1.00	0.006	0.006
รวมเงินลงทุนระยะยาวอื่น			67.88	74.77	1.45	0.47

การควบคุมในบริษัทย่อย

บริษัทฯ มีสัดส่วนการถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 หรือลงทุนในลักษณะที่ทำให้บริษัทฯ มีการควบคุมในบริษัทนั้น โดยบริษัทฯ ได้สิทธิในการส่งผู้แทนเข้าเป็นกรรมการที่มีสิทธิในการออกเสียงและมีอำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบริษัทดังกล่าวตามสัดส่วนการถือหุ้น หรือตามเงื่อนไขข้อตกลงของผู้ถือหุ้นเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งทำให้บริษัทฯ มีเสียงข้างมากในการประชุมคณะกรรมการ

6.6.3 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

หน่วย : ล้านบาท

รายชื่อของบริษัท	สินทรัพย์	หนี้สิน	รายได้	กำไร(ขาดทุน)
บริษัทย่อย				
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	325.92	103.32	299.46	78.10
บริษัท วิงสแปน เซอร์วิสเชส จำกัด	645.01	453.75	1,114.34	2.42
บริษัท ไทยไฟลท์เทรนนิ่ง จำกัด	61.62	9.76	47.31	16.68
บริษัท ทัวร์เอื้องหลวง จำกัด	13.97	9.71	3.16	1.25
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	5,748.16	10,053.68	10,182.16	(1,591.09)

หน่วย : ล้านบาท

รายชื่อของบริษัท	สินทรัพย์	หนี้สิน	รายได้	กำไร(ขาดทุน)
บริษัทร่วม				
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	1,142.87	234.78	899.05	125.75
บริษัท คอนเมือง อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	354.16	95.30	390.10	32.47
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	12,414.40	4,844.68	3,640.21	1,007.22
บริษัท ครีวการบินภูเก็ต จำกัด	1,171.22	82.36	703.33	216.19
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	1,407.03	580.33	934.10	149.70
บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	7,330.15	6,639.14	20,376.71	(1,899.67)

บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด กำหนดรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน โดยสอดคล้องกับรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด

6.7 รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ

6.7.1 รายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้นใหญ่

6.7.1.1 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
กู้เงินจากต่างประเทศผ่านกระทรวงการคลัง	4,270.14	5,400.38
รวม	4,270.14	5,400.38

6.7.1.2 เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
กู้เงินจากต่างประเทศผ่านกระทรวงการคลัง	15,102.67	14,620.53
รวม	15,102.67	14,620.53

6.7.2 รายการระหว่างกันกับบริษัทย่อย

6.7.2.1 รายการเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
บริษัท วิงสแปน เซอร์วิสเซส จำกัด	45.00	-
รวม	<u>45.00</u>	<u>-</u>

6.7.2.2 รายการขายและซื้อระหว่างกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560		2559	
	ขาย	ซื้อ	ขาย	ซื้อ
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	0.59	-	1.35	-
บริษัท วิงสแปน เซอร์วิสเซส จำกัด	49.63	910.54	2.72	950.70
บริษัท ไทยไฟลท์เทรนนิ่ง จำกัด	12.75	0.82	13.85	-
บริษัท ทัวร์เอ็องหลวง จำกัด	59.02	0.09	30.01	0.06
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	8,942.06	1,284.51	8,183.20	143.10

6.7.2.3 รายการลูกหนี้และเจ้าหนี้ระหว่างกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560		2559	
	ลูกหนี้	เจ้าหนี้	ลูกหนี้	เจ้าหนี้
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์เอเชีย จำกัด	0.01	0.16	0.15	0.16
บริษัท วิงสแปน เซอร์วิสเซส จำกัด	393.18	427.69	250.62	277.68
บริษัท ไทยไฟลท์เทรนนิ่ง จำกัด	0.10	0.18	1.17	-
บริษัท ทัวร์เอ็องหลวง จำกัด	0.45	0.004	1.16	-
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	7,951.12	2,106.47	6,060.39	1,363.65

รายการลูกหนี้และเจ้าหนี้ระหว่างกัน ของบริษัท วิงสแปน เซอร์วิสเซส จำกัด ได้รวมค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าจำนวน 345.22 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจำนวน 427.56 ล้านบาท ไว้ด้วย

รายการลูกหนี้และเจ้าหนี้ระหว่างกัน ของบริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ได้รวมรายได้ค้างรับจำนวน 154.48 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายค้างจ่ายจำนวน 2,106.46 ล้านบาท

6.7.2.4 สัญญาเช่าเครื่องบินระหว่างกัน

บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเช่าช่วงเครื่องบิน A320-200 กับบริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 20 ลำ โดยเป็นเครื่องบินที่บริษัทฯ เช่าดำเนินงานจำนวน 15 ลำ คิดค่าเช่าช่วงเป็นรายเดือน และเป็นเครื่องบินที่บริษัทฯ จัดหาด้วยวิธีเช่าซื้อจำนวน 5 ลำ คิดค่าเช่าช่วงเป็นรายไตรมาส ซึ่งระยะเวลาเช่าช่วงเท่ากับอายุของสัญญาเช่าเครื่องบินที่บริษัทฯ ทำสัญญาไว้กับบริษัทผู้ให้เช่า

6.7.3 รายการระหว่างกันกับบริษัทร่วม

6.7.3.1 รายการขายและซื้อระหว่างกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560		2559	
	ขาย	ซื้อ	ขาย	ซื้อ
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	0.13	2.90	-	2.22
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	-	0.04	-	0.05
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	0.08	338.02	0.02	386.12
บริษัท ครีวการบินภูเก็ต จำกัด	0.39	79.39	0.18	15.99
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	-	27.15	0.02	14.01
บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)	142.64	0.06	127.66	0.09

6.7.3.2 รายการลูกหนี้และเจ้าหนีระหว่างกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560		2559	
	ลูกหนี้	เจ้าหนี้	ลูกหนี้	เจ้าหนี้
บริษัท โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	-	0.04	-	0.003
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	-	-	-	-
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	0.06	-	-	43.45
บริษัท ครีวการบินภูเก็ต จำกัด	0.03	7.95	0.02	5.05
บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด	-	0.30	-	0.80
บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	53.14	-	40.54	-

นโยบายการกำหนดราคาซื้อสินค้าและบริการระหว่างบริษัทฯ กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กำหนดจากราคาปกติของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่กำหนดให้กับบุคคลหรือกิจการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกันและเป็นไปตามราคาตลาด

6.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบินและ เครื่องยนต์อะไหล่ จ่ายล่วงหน้า	เครื่องบิน	เครื่องบิน ภายใต้สัญญาเช่า	อุปกรณ์การบิน หมุนเวียน	งานระหว่างทำ	ที่ดิน	อาคาร	อาคาร ภายใต้สัญญาเช่า	ค่าปรับปรุง อาคาร	เครื่องมือ โรงซ่อม และอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	9,646.95	126,334.89	156,393.29	33,291.82	371.21	9,063.37	2,124.24	10,805.23	4,794.03	31,335.71	384,160.74
- ปรับปรุง/โอน	(5,321.35)	5,233.07	(5,412.31)	(72.54)	(1,557.87)	(28.31)	(2.99)	3.93	(56.08)	(682.00)	(7,896.45)
- สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น	1,798.13	846.71	11,119.55	2,215.58	1,785.75	-	-	-	51.24	576.90	18,393.86
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(932.50)	(81.25)	(2,212.82)	-	-	(2.06)	-	(20.08)	(35.00)	(3,283.71)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,123.73	131,482.17	162,019.28	33,222.04	599.09	9,035.06	2,119.19	10,809.16	4,769.11	31,195.61	391,374.44
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	81,648.97	43,476.63	23,063.89	-	-	2,063.66	6,245.16	4,605.78	28,165.30	189,269.39
- ค่าเสื่อมราคา	-	5,690.64	8,161.70	1,439.35	-	-	13.91	230.51	96.12	912.17	16,544.40
- ปรับปรุง/โอน	-	2,783.31	(2,757.72)	87.01	-	-	(2.99)	3.93	(56.09)	(677.06)	(619.61)
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(893.56)	(81.17)	(960.21)	-	-	(2.06)	-	(20.08)	(32.54)	(1,989.62)
- ค่าเพื่อการค้ำค่า	-	67.27	-	-	-	-	-	-	-	-	67.27
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	89,296.63	48,799.44	23,630.04	-	-	2,072.52	6,479.60	4,625.73	28,367.87	203,271.83
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	44,685.92	112,916.66	10,227.93	371.21	9,063.37	60.58	4,560.07	188.25	3,170.41	194,891.35
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,123.73	42,185.54	113,219.84	9,592.00	599.09	9,035.06	46.67	4,329.56	143.38	2,827.74	188,102.61

งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบินและ เครื่องบินต่ออะไหล่ จ่ายล่วงหน้า	เครื่องบิน	เครื่องบิน ภายใต้สัญญาเช่า	อุปกรณ์การบิน หมุนเวียน	งานระหว่างทำ	ที่ดิน	อาคาร	อาคาร ภายใต้สัญญาเช่า	ค่าปรับปรุง อาคาร	เครื่องมือ โรงซ่อม และอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	5,491.24	117,546.25	165,110.74	36,440.79	61.20	9,583.65	2,514.52	10,805.23	4,792.85	31,724.07	384,070.54
- ปรับปรุง/โอน	-	8,701.22	(8,701.22)	(2,744.55)	(222.59)	(506.13)	(386.91)	-	(12.66)	(21.71)	(3,894.55)
- สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น	4,155.71	502.12	239.21	1,205.58	532.60	-	-	-	52.56	222.26	6,910.04
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(414.70)	(255.44)	(1,610.00)	-	(14.15)	(3.37)	-	(38.72)	(588.91)	(2,925.29)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	126,334.89	156,393.29	33,291.82	371.21	9,063.37	2,124.24	10,805.23	4,794.03	31,335.71	384,160.74
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	72,566.93	38,859.37	23,975.65	-	-	2,439.82	6,014.55	4,510.15	27,418.71	175,785.18
- ค่าเสื่อมราคา	-	5,922.19	8,371.14	1,601.32	-	-	14.12	230.61	131.97	1,292.70	17,564.05
- ปรับปรุง/โอน	-	3,550.08	(3,550.08)	(1,537.67)	-	-	(386.91)	-	0.47	(14.30)	(1,938.41)
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(390.23)	(203.80)	(975.41)	-	-	(3.37)	-	(36.81)	(531.81)	(2,141.43)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	81,648.97	43,476.63	23,063.89	-	-	2,063.66	6,245.16	4,605.78	28,165.30	189,269.39
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	5,491.24	44,979.32	126,251.37	12,465.14	61.20	9,583.65	74.70	4,790.68	282.70	4,305.36	208,285.36
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	44,685.92	112,916.66	10,227.93	371.21	9,063.37	60.58	4,560.07	188.25	3,170.41	194,891.35

งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบินและ เครื่องยนต์อะไหล่ จ่ายล่วงหน้า	เครื่องบิน	เครื่องบิน ภายใต้สัญญาเช่า	อุปกรณ์การบิน หมุนเวียน	งานระหว่างทำ	ที่ดิน	อาคาร	อาคาร ภายใต้สัญญาเช่า	ค่าปรับปรุง อาคาร	เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	9,646.95	126,334.89	156,393.29	33,291.82	371.21	9,063.37	2,124.24	10,805.23	4,768.82	31,224.76	384,024.58
- ปรับปรุง/โอน	(5,321.35)	5,233.07	(5,412.31)	(72.54)	(1,557.87)	(28.31)	(2.99)	3.93	(56.08)	(682.00)	(7,896.45)
- สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น	1,798.13	846.71	11,119.55	2,215.58	1,774.13	-	-	-	50.23	568.27	18,372.60
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(932.50)	(81.25)	(2,212.82)	-	-	(2.06)	-	(20.08)	(10.74)	(3,259.45)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,123.73	131,482.17	162,019.28	33,222.04	587.47	9,035.06	2,119.19	10,809.16	4,742.89	31,100.29	391,241.28
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	81,648.97	43,476.63	23,063.89	-	-	2,063.66	6,245.16	4,596.38	28,066.10	189,160.79
- ค่าเสื่อมราคา	-	5,690.64	8,161.70	1,439.35	-	-	13.91	230.51	88.60	908.70	16,533.41
- ปรับปรุง/โอน	-	2,783.31	(2,757.72)	87.01	-	-	(2.99)	3.93	(56.09)	(677.06)	(619.61)
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(893.56)	(81.17)	(960.21)	-	-	(2.06)	-	(20.08)	(10.58)	(1,967.66)
- ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	67.27	-	-	-	-	-	-	-	-	67.27
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	89,296.63	48,799.44	23,630.04	-	-	2,072.52	6,479.60	4,608.81	28,287.16	203,174.20
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	44,685.92	112,916.66	10,227.93	371.21	9,063.37	60.58	4,560.07	172.44	3,158.66	194,863.79
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,123.73	42,185.54	113,219.84	9,592.00	587.47	9,035.06	46.67	4,329.56	134.08	2,813.13	188,067.08

งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

หน่วย : ล้านบาท

	เครื่องบินและ เครื่องยนต์อะไหล่ จ่ายล่วงหน้า	เครื่องบิน	เครื่องบิน ภายใต้สัญญาเช่า	อุปกรณ์การบิน หมุนเวียน	งานระหว่างทำ	ที่ดิน	อาคาร	อาคาร ภายใต้สัญญาเช่า	ค่าปรับปรุง อาคาร	เครื่องมือ รางซ่อม และอุปกรณ์	รวม
ราคาทุน											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	5,491.24	117,546.25	165,110.74	36,440.79	61.20	9,583.65	2,514.52	10,805.23	4,779.18	31,617.83	383,950.63
- ปรับปรุง/โอน	-	8,701.22	(8,701.22)	(2,744.55)	(222.59)	(506.13)	(386.91)	-	(12.66)	(21.71)	(3,894.55)
- สิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น	4,155.71	502.12	239.21	1,205.58	532.60	-	-	-	41.02	217.55	6,893.79
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(414.70)	(255.44)	(1,610.00)	-	(14.15)	(3.37)	-	(38.72)	(588.91)	(2,925.29)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	126,334.89	156,393.29	33,291.82	371.21	9,063.37	2,124.24	10,805.23	4,768.82	31,224.76	384,024.58
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	72,566.93	38,859.37	23,975.65	-	-	2,439.82	6,014.55	4,506.23	27,325.26	175,687.81
- ค่าเสื่อมราคา	-	5,922.19	8,371.14	1,601.32	-	-	14.12	230.61	131.97	1,292.70	17,564.05
- ปรับปรุง/โอน	-	3,550.08	(3,550.08)	(1,537.67)	-	-	(386.91)	-	(5.01)	(20.05)	(1,949.64)
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(390.23)	(203.80)	(975.41)	-	-	(3.37)	-	(36.81)	(531.81)	(2,141.43)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	81,648.97	43,476.63	23,063.89	-	-	2,063.66	6,245.16	4,596.38	28,066.10	189,160.79
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	5,491.24	44,979.32	126,251.37	12,465.14	61.20	9,583.65	74.70	4,790.68	272.95	4,292.57	208,262.82
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	9,646.95	44,685.92	112,916.66	10,227.93	371.21	9,063.37	60.58	4,560.07	172.44	3,158.66	194,863.79

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเครื่องบินที่ใช้ในการดำเนินงานจำนวน 100 ลำ แบ่งเป็น เครื่องบินที่เป็นสินทรัพย์ของบริษัทฯ จำนวน 29 ลำ เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน (Financial Lease) จำนวน 35 ลำ และเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) จำนวน 36 ลำ

ทั้งนี้ เครื่องบินที่ใช้ในการดำเนินงานดังกล่าว จำนวน 37 ลำ ประกอบด้วย เครื่องบินของบริษัทฯ จำนวน 2 ลำ มูลค่าตามบัญชี 4,731.03 ล้านบาท มีภาระผูกพันภายใต้การจดหลักประกันทางธุรกิจ และเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน จำนวน 35 ลำ มูลค่าตามบัญชี 113,219.84 ล้านบาท มีภาระผูกพันภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยใช้เครื่องบินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน (Asset-based Financing) ซึ่งกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจะโอนมาเป็นของบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ และชำระเงินครบถ้วนตามที่ระบุในสัญญาแล้ว

อุปกรณ์การบินหมุนเวียน ประกอบด้วย เครื่องยนต์เครื่องบิน และอะไหล่การบินหมุนเวียนอื่น

ในระหว่างปี 2560 เครื่องยนต์ GE-90 ESN 907100 ราคาทุน 873.36 ล้านบาท ค่าเสื่อมราคาสะสม 213.18 ล้านบาท เกิดความเสียหายระหว่างการขนส่งภายหลังจากการซ่อมบำรุงแล้วเสร็จ โดยบริษัทฯ ได้รับเงินชดเชยจากบริษัทประกันภัยรวมเป็นจำนวนเงิน 553.54 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินชดเชยความเสียหายตามสัญญาประกันภัย จำนวนเงิน 457.10 ล้านบาท และเงินชดเชยจากการซื้อคืนเครื่องยนต์ จำนวนเงิน 96.44 ล้านบาท

ที่ดินในประเทศและต่างประเทศของบริษัทฯ ราคาทุน 899.86 ล้านบาท ได้มีการประเมินราคาใหม่ ในเดือนกันยายน 2558 โดยบริษัทผู้เชี่ยวชาญการประเมินราคาที่ตั้งงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้ความเห็นชอบ ราคาประเมินของที่ดินดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 9,035.06 ล้านบาท ประกอบด้วยที่ดินในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนเงิน 8,007.24 ล้านบาท ต่างจังหวัดจำนวนเงิน 301.66 ล้านบาท และต่างประเทศจำนวนเงิน 726.16 ล้านบาท ทั้งนี้ ไม่รวมที่ดินที่แสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย มูลค่าตามบัญชี 200.81 ล้านบาท และที่ดินที่แสดงรวมอยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น มูลค่าตามบัญชี 281.74 ล้านบาท

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้รวมอาคารบนพื้นที่เช่าตามสัญญาเช่า ที่ทำกับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่สนามบินสุวรรณภูมิ มีระยะเวลา 30 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 29 กันยายน 2579 และที่สนามบินดอนเมือง มีระยะเวลา 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2561 เมื่อสิ้นสุดสัญญา อาคารและส่วนควบต่างๆบนพื้นที่เช่าจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง

6.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ราคาทุน		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	3,556.61	3,493.26
- ปรับปรุง/โอน	(1.54)	(0.55)
- สินทรัพย์เพิ่มขึ้น	27.40	26.91
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	(37.52)	(13.35)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,544.95	3,506.27
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,846.75	2,820.18
- ค่าตัดจำหน่าย	294.25	281.32
- ปรับปรุง/โอน	(0.55)	(0.55)
- จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	(28.00)	(13.35)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,112.45	3,087.60
มูลค่าสุทธิตามบัญชี		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	709.86	673.08
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	432.50	418.67

6.10 สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี

สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี มีผลมาจากความแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีกับราคาตามฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.10.1 สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	41.95	44.71	41.95	44.71
เงินสมทบกองทุนบำเหน็จพนักงาน	173.20	167.98	173.20	167.98
ค่าเพื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	817.02	751.49	817.02	751.49
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	268.23	279.21	264.01	274.98
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	4,607.25	4,316.20	4,607.25	4,316.20
ประมาณการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,047.84	1,723.87	2,042.00	1,718.03
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	7.70	19.92	7.70	19.92
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	2,518.88	2,384.01	2,514.67	2,380.77
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสดเฉพาะส่วนที่มี	195.45	325.97	195.45	325.97
ประสิทธิผล				
อื่นๆ	1.71	1.59	-	-
รวม	10,679.23	10,014.95	10,663.25	10,000.05

6.10.2 หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	74.30	127.23	74.30	127.23
ผลกำไรจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่	1,717.05	1,727.01	1,717.05	1,727.01
รวม	1,791.35	1,854.24	1,791.35	1,854.24

อัตรากำไรที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเป็นอัตราร้อยละ 20

6.11 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชี	2,569.35	3,074.18	2,451.01	2,918.88
ค่าตกแต่งเครื่องบินเช่าดำเนินงานรอกการตัดบัญชี	4,140.17	2,079.70	4,140.17	2,079.70
เงินประกันการบำรุงรักษาเครื่องบินตามสัญญาเช่า (Maintenance Reserve)	10,388.15	8,244.32	10,373.86	7,912.57
สินทรัพย์รอกการขาย	8,626.03	-	8,626.03	-
อื่นๆ	855.01	766.51	811.26	738.42
รวม	<u>26,578.71</u>	<u>14,164.71</u>	<u>26,402.33</u>	<u>13,649.57</u>

เงินประกันการบำรุงรักษาเครื่องบินตามสัญญาเช่า เป็นเงินประกันที่ผู้ให้เช่าเรียกเก็บเป็นประกันในการบำรุงรักษาเครื่องบินตามสภาพการบิน และเงื่อนไขการบำรุงรักษาเครื่องบิน ตามตารางการบำรุงรักษา
สินทรัพย์รอกการขาย ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท					
	เครื่องบิน	เครื่องยนต์	ที่ดินตาม ราคาประเมินปี 2558	สินทรัพย์อื่น	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	-	-	-
- เพิ่มขึ้น	-	-	4.39	4.44	8.83
- ปลดประจำการ	110.82	-	-	-	110.82
- ยกเลิกการปลดประจำการ	(35.13)	-	-	-	(35.13)
- รับโอนจากสินทรัพย์ ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	10,136.19	791.90	277.35	57.41	11,262.85
- ค่อยค่า	(2,514.02)	(207.32)	-	-	(2,721.34)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	7,697.86	584.58	281.74	61.85	8,626.03

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 สินทรัพย์รอกการขาย ประกอบด้วย เครื่องบิน A300-600 จำนวน 1 ลำ A340-500 จำนวน 3 ลำ A340-600 จำนวน 6 ลำ B737-400 จำนวน 3 ลำ B747-400 จำนวน 2 ลำ และ A330-300 จำนวน 6 ลำ รวม 21 ลำ เป็นจำนวนเงิน 7,697.86 ล้านบาท เครื่องยนต์อะไหล่เครื่องบิน จำนวนเงิน 584.58 ล้านบาท ที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้ประเมินราคาใหม่ในปี 2558 จำนวนเงิน 281.74 ล้านบาท และสินทรัพย์อื่น จำนวนเงิน 61.85 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอะไหล่ของเครื่องบินที่ปลดประจำการแล้ว รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 8,626.03 ล้านบาท

6.12 การบริหารสภาพคล่อง

ในปี 2560 บริษัทฯ ได้จัดหาเงินทุนจากเงินกู้ยืมระยะสั้น และระยะยาว ดังนี้

1. การเบิกรับเงินกู้ต่อจากกระทรวงการคลังในรูปการออกตราสาร Euro Commercial Paper (ECP) ในสกุลเงินตราต่างประเทศ และเบิกใช้วงเงินสินเชื่อหมุนเวียนจากสถาบันการเงินในประเทศเพื่อขยายระยะเวลา (Roll-over) เงินกู้ระยะสั้นที่ครบกำหนด และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน
2. การจัดหาเงินกู้ระยะยาวด้วยวิธีการเช่าซื้อ โดยใช้เครื่องบินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเพื่อชำระค่าเครื่องบิน
3. การออกหุ้นกู้ จำนวน 8,000 ล้านบาท ในเดือนมิถุนายน 2560 เพื่อชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดชำระและ/หรือคืนเงินกู้ของบริษัทฯ ที่มีต้นทุนทางการเงินสูงกว่า ลงทุนในสินทรัพย์ และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในบริษัทฯ

นอกจากนี้บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 18,656.54 ล้านบาท จากการชำระคืนเงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ในจำนวนเงินที่ต่ำกว่าปีก่อน ประกอบกับมีเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน จำนวน 3,042.91 ล้านบาท ในจำนวนเงินที่ต่ำกว่าปีก่อน จากการลงทุนซื้อสินทรัพย์ถาวรลดลง ในขณะที่บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงานจำนวน 23,847.93 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน เป็นผลให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 2,097.75 ล้านบาท

6.13 เงินกู้ยืมระยะยาว งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ

สกุลเงินกู้	ตามสกุลเงินกู้		หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559	2560	2559
เงินยูโร	405,975,653	436,107,479	15,992.92	16,631.48
เงินเยน	3,244,029,808	4,084,029,808	952.54	1,271.50
เงินบาท	10,534,736,842	18,029,210,526	<u>10,534.74</u>	<u>18,029.21</u>
รวมเงินกู้ยืมระยะยาว			27,480.20	35,932.19
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			<u>4,813.18</u>	<u>8,305.11</u>
คงเหลือส่วนที่เป็นเงินกู้ยืมระยะยาว			<u>22,667.02</u>	<u>27,627.08</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากต่างประเทศสกุลเงินยูโรผ่านกระทรวงการคลัง จำนวนเงิน 15,102.67 ล้านบาท และเงินกู้ยืมภายในประเทศจากธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จำนวนเงิน 12,377.53 ล้านบาท รวมเป็นเงินกู้ยืมทั้งสิ้น 27,480.20 ล้านบาท และโอนไปเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนเงิน 4,813.18 ล้านบาท คงเหลือเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวนเงิน 22,667.02 ล้านบาท

6.14 หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่า	2560		2559	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่าปัจจุบัน	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่าปัจจุบัน
ภายใน 1 ปี	9,762.01	9,211.18	9,461.23	8,969.69
เกิน 1 ปี – 5 ปี	29,669.03	24,374.47	29,582.78	24,782.47
เกิน 5 ปี	<u>23,085.69</u>	<u>14,961.20</u>	<u>25,706.46</u>	<u>17,080.46</u>
รวม	<u>62,516.73</u>	<u>48,546.85</u>	<u>64,750.47</u>	<u>50,832.62</u>

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าเครื่องบิน โดยมีสิทธิเลือกที่จะซื้อได้กับสถาบันการเงินต่างประเทศ และในประเทศรวม 15 แห่ง และแสดงมูลค่าตามนโยบายการบัญชีข้อ 4.10 โดยในงวดบัญชีปี 2560 มีจำนวนคงเหลือ 35 ลำ เป็นภาระหนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าทั้งสิ้นที่มีกำหนดจ่ายในระหว่างปี 2561 - 2572 รวม 67,825.03 ล้านบาท หักส่วนที่จะบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายเมื่อถึงกำหนดจ่ายประมาณ 5,308.30 ล้านบาท คงเหลือเป็นเงินต้นภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าฯ ดังกล่าวจำนวน 62,516.73 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โอนไปเป็นหนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบินที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 9,762.01 ล้านบาท คงเหลือเป็นหนี้สินระยะยาว 52,754.72 ล้านบาท

6.15 หุ้นกู้

หน่วย: ล้านบาท

การจัดจำหน่าย								การไถ่ถอน					หุ้นกู้คงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 60								
มดที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น /ครั้งที่/วันที่	วงเงินที่ อนุมัติให้ จัด จำหน่าย	ครั้งที่ จัดจำหน่าย	ปีที่ จัดจำหน่าย	ครบกำหนด	อายุ (ปี)	อัตราดอกเบี้ย จ่ายทุก 6 เดือน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน	2560	2561	2562	2563	2564									
สามัญ /2548 23 ธันวาคม 2548	60,000	1 (ชุดที่ 4)	2552	20 มกราคม 2562	10	6.00	3,600.00						3,600.00								
							3,600.00														
สามัญ /2553 28 เมษายน 2553	40,000	1 (ชุดที่ 1)	2554	13 พฤษภาคม 2561	7	ปีที่ 1-3 ร้อยละ 4.00 ปีที่ 4-6 ร้อยละ 4.50 ปีที่ 7 ร้อยละ 5.25	1,555.00							1,555.00							
							1 (ชุดที่ 2)								2554	13 พฤษภาคม 2564	10	ปีที่ 1-4 ร้อยละ 4.25 ปีที่ 5-8 ร้อยละ 4.75 ปีที่ 9-10 ร้อยละ 5.35	833.00	833.00	
																			1 (ชุดที่ 4)		2554
		1 (ชุดที่ 5)	2554	13 พฤษภาคม 2564	10	4.62															
																			6,000.00		
		1 (ชุดที่ 1)	2555	16 กุมภาพันธ์ 2562	7	4.41	1,000.00								1,000.00						
							1 (ชุดที่ 2)									2555	16 กุมภาพันธ์ 2565	10	4.75	2,000.00	2,000.00
				3,000.00																	
		2	2555	23 มีนาคม 2567	12	4.98	1,500.00								1,500.00						
																1,500.00					
		3 (ชุดที่ 1)	2555	11 ตุลาคม 2560	5	4.51	4,000.00								4,000.00						
							3 (ชุดที่ 2)									2555	11 ตุลาคม 2562	7	4.70	1,500.00	1,500.00
3 (ชุดที่ 3)	2555							11 ตุลาคม 2565	10	4.90	1,500.00	1,500.00									
				7,000.00																	
								11 ตุลาคม					-								

มติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น /ครั้งที่/วันที่	วงเงินที่ อนุมัติให้ จัด จำหน่าย	การจัดจำหน่าย						การไถ่ถอน					หุ้นผู้คงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 60	
		ครั้งที่ จัดจำหน่าย	ปีที่ จัดจำหน่าย	ครบกำหนด	อายุ (ปี)	อัตราดอกเบี้ย จ่ายทุก 6 เดือน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน	2560	2561	2562	2563	2564		
ระหว่างปี 2556 16 พฤษภาคม 2556		1	2556	16 พฤษภาคม 2561	5	4.18	5,000.00						5,000.00	
							5,000.00							
30 สิงหาคม 2556		2 2 (ชุดที่ 1) 2 (ชุดที่ 2) 2 (ชุดที่ 3)	2556	30 สิงหาคม 2561	5	4.58	1,250.00							1,250.00
				30 สิงหาคม 2563	7	4.88	1,250.00							1,250.00
				30 สิงหาคม 2566	10	5.16	1,500.00							1,500.00
							4,000.00							
ระหว่างปี 2557 ครั้งที่ 1 /2557 7 กุมภาพันธ์ 2557		ชุดที่ 1 ชุดที่ 2 ชุดที่ 3	2557	07 กุมภาพันธ์ 2562	5	4.71	1,200.00							1,200.00
				07 กุมภาพันธ์ 2564	7	5.14	1,000.00							1,000.00
				07 กุมภาพันธ์ 2567	10	5.58	1,000.00							1,000.00
							3,200.00							
ครั้งที่ 2 /2557 26 ธันวาคม 2557		ชุดที่ 1 ชุดที่ 2 ชุดที่ 3	2557	26 ธันวาคม 2562	5	4.46	1,230.00							1,230.00
				26 ธันวาคม 2564	7	4.76	1,340.00							1,340.00
				26 ธันวาคม 2567	10	4.98	1,430.00							1,430.00
							4,000.00							
ระหว่างปี 2558 ครั้งที่ 1 /2558 30 เมษายน 2558	7,000	ชุดที่ 1 ชุดที่ 2 ชุดที่ 3 ชุดที่ 4	2558	30 เมษายน 2560	2	3.75	1,200.00	30 เมษายน						-
				30 เมษายน 2563	5	4.32	1,500.00							1,500.00
				30 เมษายน 2565	7	4.62	2,000.00							2,000.00
				30 เมษายน 2568	10	4.92	2,300.00							2,300.00
							7,000.00							

หน่วย: ล้านบาท

มติที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น /ครั้งที่/วันที่	วงเงินที่ อนุมัติให้ จัด จำหน่าย	การจัดจำหน่าย						การไถ่ถอน					หุ้นผู้คงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 60	
		ครั้งที่ จัดจำหน่าย	ปีที่ จัดจำหน่าย	ครบกำหนด	อายุ (ปี)	อัตราดอกเบี้ย จ่ายทุก 6 เดือน (ร้อยละ)	จำนวนเงิน	2560	2561	2562	2563	2564		
ครั้งที่ 2 /2558 30 กันยายน 2558	8,000	ชุดที่ 1	2558	30 กันยายน 2561	3	3.46	1,000.00							1,000.00
		ชุดที่ 2	2558	30 กันยายน 2563	5	4.14	1,500.00							1,500.00
		ชุดที่ 3	2558	30 กันยายน 2565	7	4.44	2,500.00							2,500.00
		ชุดที่ 4	2558	30 กันยายน 2568	10	4.74	3,000.00							3,000.00
							8,000.00							
ระหว่างปี 2559 ครั้งที่ 1 /2559 23 ธันวาคม 2559	7,000	ชุดที่ 1	2559	23 ธันวาคม 2562	3	2.97	500.00							500.00
		ชุดที่ 2	2559	23 ธันวาคม 2564	5	3.45	500.00							500.00
		ชุดที่ 3	2559	23 ธันวาคม 2566	7	3.66	1,000.00							1,000.00
		ชุดที่ 4	2559	23 ธันวาคม 2569	10	4.35	3,000.00							3,000.00
		ชุดที่ 5	2559	23 ธันวาคม 2571	12	4.66	2,000.00							2,000.00
							7,000.00							
ระหว่างปี 2560 ครั้งที่ 1 /2560 23 มิถุนายน 2560	8,000	ชุดที่ 1	2560	23 มิถุนายน 2563	3	2.74	1,000.00							1,000.00
		ชุดที่ 2	2560	23 มิถุนายน 2565	5	3.06	1,000.00							1,000.00
		ชุดที่ 3	2560	23 มิถุนายน 2567	7	3.57	1,000.00							1,000.00
		ชุดที่ 4	2560	23 มิถุนายน 2570	10	4.04	3,000.00							3,000.00
		ชุดที่ 5	2560	23 มิถุนายน 2575	15	4.68	2,000.00							2,000.00
							8,000.00							
รวม														62,100.00

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีหุ้นผู้คงเหลือ 62,100.00 ล้านบาท ได้โอนเป็นหนี้สินถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 10,250.00 ล้านบาท คงเหลือเป็นหนี้สินระยะยาว 51,850.00 ล้านบาท

บริษัทฯ ได้ขึ้นทะเบียนหุ้นกู้ไว้กับสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (Thai BMA) และอยู่ในระบบซื้อขายหุ้นกู้ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นการออกหุ้นกู้ครั้งที่ 1/2552 ซึ่งเสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนในวงจำกัด (ไม่เกิน 10 ราย)

6.16 หนี้สินหมุนเวียนอื่น - อื่น ๆ

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
เจ้าหนี้ค่าธรรมเนียมสนามบิน	5,402.25	5,400.97	5,402.25	5,400.97
รายได้รอดตัดบัญชี	4.41	4.60	4.14	4.14
ภาษีรอนำส่ง	551.04	549.36	549.03	547.42
เจ้าหนี้ค่าใช้จ่ายพนักงานท้องถิ่นในต่างประเทศ	569.16	576.24	569.16	576.24
เงินมัดจำรับ	950.23	1,238.41	941.69	1,230.38
เจ้าหนี้พนักงาน	7.16	5.25	7.16	5.25
เจ้าหนี้สินทรัพย์รอเรียกเก็บ	-	133.24	-	133.24
เจ้าหนี้อื่นๆ	<u>141.01</u>	<u>271.00</u>	<u>1,691.58</u>	<u>1,870.76</u>
รวม	<u>7,625.26</u>	<u>8,179.07</u>	<u>9,165.01</u>	<u>9,768.40</u>

6.17 เงินกองทุนบำเหน็จพนักงาน งบการเงินรวม และงบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดตั้งกองทุนบำเหน็จพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยจ่ายสมทบกองทุนฯ ในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงาน บริษัทฯ แสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และยอดคงเหลือของกองทุนฯ ในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ รวมทั้งรับรู้ดอกผลและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานกองทุนฯ เป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ รายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>
สินทรัพย์หมุนเวียน	3,942.10	3,908.30
อื่นๆ	<u>22.70</u>	<u>22.08</u>
รวม	<u>3,964.80</u>	<u>3,930.38</u>
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	173.70	220.30
กองทุนเงินบำเหน็จ	<u>3,791.10</u>	<u>3,710.08</u>
รวม	<u>3,964.80</u>	<u>3,930.38</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กองทุนฯ มียอดคงเหลือ 3,791.10 ล้านบาท เท่ากับยอดภาระผูกพันของบริษัทฯ ที่จะต้องจ่ายให้พนักงาน (ในงวดบัญชีนี้ บริษัทฯ จ่ายสมทบกองทุนบำเหน็จพนักงานเป็นจำนวนเงิน 159.52 ล้านบาท และจ่ายสมทบ ตามภาระผูกพันจำนวนเงิน 41.08 ล้านบาท รวมเป็นจำนวนเงิน 200.60 ล้านบาท)

6.18 ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน งบการเงินเฉพาะกิจการ

ประมวลการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน แบ่งเป็น 5 โครงการ ประกอบด้วย

6.18.1 การจ่ายเงินตอบแทนความชอบในการทำงาน

บริษัทฯ ให้ผลประโยชน์สำหรับพนักงานเกษียณอายุให้ได้รับเงินค่าตอบแทนความชอบในการทำงาน โดยพนักงานที่มีอายุงานตั้งแต่ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี ได้รับค่าตอบแทนเท่ากับอัตราเงินเดือนค่าจ้างสุดท้าย 180 วัน และพนักงานที่มีอายุงานตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ได้รับเงินค่าตอบแทนเท่ากับอัตราเงินเดือนค่าจ้างสุดท้าย 300 วัน

6.18.2 ผลประโยชน์ค่ารักษาพยาบาลหลังเกษียณ

บริษัทฯ ให้ผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่เกษียณอายุ และพนักงานที่ได้รับอนุมัติให้เกษียณอายุ ก่อนกำหนด รวมทั้งคู่สมรสและบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ที่ยังมิได้สมรสมีสิทธิเข้ารับการรักษายาบาล ณ สถานพยาบาลของบริษัทฯ ทุกแห่งได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

6.18.3 การจ่ายเงินค่าชดเชยวันหยุดพักผ่อนประจำปี

บริษัทฯ ให้ผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่ปฏิบัติงานในรอบปีหนึ่งๆ จะมีสิทธิลาหยุดพักผ่อนได้ในรอบปีถัดไป และพนักงานสามารถสะสมวันหยุดพักผ่อนประจำปีได้ไม่เกิน 3 ปี ติดต่อกัน

6.18.4 ผลตอบแทนพนักงานระยะยาว (แหวน - เข็ม)

บริษัทฯ จะมอบรางวัลให้แก่พนักงานที่ได้ปฏิบัติงานครบ 15 ปี และครั้งต่อไปจะมอบให้เมื่อพนักงานปฏิบัติงานครบ 25 ปี และ 35 ปี

6.18.5 บัตรโดยสารฟรีหลังเกษียณ

บริษัทฯ ให้ผลประโยชน์สำหรับพนักงานที่ทำงานกับบริษัทฯ มาครบ 15 ปี มีสิทธิขอบัตรโดยสารฟรีประเภทสำรองที่นั่งได้ เฉพาะเส้นทางที่บริษัทฯ ทำการบินได้ 1 เที่ยวบิน และหากพนักงานยังคงทำงานอยู่กับบริษัทฯ จะใช้สิทธินี้ได้อีกในรอบ 5 ปี ภายหลังจากวันที่มีสิทธิครั้งก่อนและพนักงานสามารถเก็บสะสมสิทธิไว้ใช้เมื่อใดก็ได้

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันต้นงวด	11,920.07	11,645.23	11,903.86	11,568.26
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	520.04	543.27	515.76	527.45
ต้นทุนดอกเบี้ย	379.05	362.60	378.66	359.91
ผลประโยชน์ที่จ่าย	(224.95)	(552.98)	(224.95)	(551.77)
ขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
คณิตศาสตร์ประกันภัย	0.16	(78.05)	-	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันสิ้นงวด	<u>12,594.37</u>	<u>11,920.07</u>	<u>12,573.33</u>	<u>11,903.85</u>

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย

	<u>2560</u>	<u>2559</u>
อัตราคิดลด	3.2%	3.2%
อัตราเงินเฟ้อ	3.0%	3.0%
อัตราการขึ้นเงินเดือน	3.0% - 7.0%	3.0% - 7.0%
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	0.0% - 9.0%	0.0% - 9.0%
อัตราเงินเพื่อค่ารักษาพยาบาล	6.0%	6.0%
อัตรามรณะ	TMO17	TMO08

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลักในการคำนวณ

การประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีความอ่อนไหวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติต่างๆ ที่ใช้ในการคำนวณ การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติอาจเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจ และประชากรในโครงการผลประโยชน์ โดยการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติแต่ละข้อนั้นเกิดขึ้นแยกจากกัน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>อัตราเพิ่มขึ้น 1 %</u>	<u>อัตราลดลง 1 %</u>
อัตราคิดลด	(1,501.17)	1,861.28
อัตราการขึ้นเงินเดือน	971.77	(856.12)
อัตราเงินเพื่อค่ารักษาพยาบาล	793.83	(606.20)

6.19 ประมาณการหนี้สินระยะยาว

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินระยะยาว

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ประมาณการหนี้สินระยะยาว ณ วันต้นงวด	7,365.83	619.31	7,034.08	619.31
รายการเคลื่อนไหวสำหรับงวด	<u>2,944.25</u>	<u>6,746.52</u>	<u>2,284.91</u>	<u>6,414.77</u>
ประมาณการหนี้สินระยะยาว ณ วันสิ้นงวด	<u>10,310.08</u>	<u>7,365.83</u>	<u>9,318.99</u>	<u>7,034.08</u>

หน่วย : ล้านบาท

ประมาณการหนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (งบการเงินเฉพาะกิจการ) ประกอบด้วย

6.19.1 ศาลได้มีคำพิพากษาให้บริษัทฯ จ่ายค่าชดเชยให้พนักงานเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 0.06 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

6.19.2 ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระเงินค่าเสียหาย คืนเงินค้ำประกัน หรือเงินค่าปรับเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 14.62 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

6.19.3 บริษัทฯ รับรู้รายการประมาณการหนี้สินระยะยาว ค่าซ่อมแซมและบำรุงอากาศยาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวนเงิน 9,304.31 ล้านบาท เป็นรายการสำรองค่าซ่อมใหญ่ เครื่องบิน เครื่องยนต์เครื่องบิน และส่วนประกอบอื่นๆ สำหรับรายการซ่อมที่จะต้องจ่ายเงินในอนาคตตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อรับรู้ภาระผูกพันภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน ในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน เครื่องยนต์เครื่องบิน และส่วนประกอบอื่นๆ ตลอดอายุสัญญาเช่า รวมถึงการเตรียมสภาพเครื่องบินก่อนการส่งมอบคืนตามที่ผู้ให้เช่ากำหนดเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า โดยมีข้อสมมติในการประมาณการค่าซ่อมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามชั่วโมงบิน รอบการบิน รอบการซ่อมใหญ่ และอายุสัญญาเช่า บันทึกคิดคำนวณตามสัดส่วนระยะเวลาที่บริษัทฯ ใช้งาน ประกอบด้วย การสำรองค่าซ่อมใหญ่ เครื่องบิน และส่วนประกอบอื่นๆ จำนวนเงิน 4,540.16 ล้านบาท เครื่องยนต์เครื่องบิน จำนวนเงิน 4,653.68 ล้านบาท (เครื่องยนต์เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงิน 3,783.25 ล้านบาท และภายใต้สัญญาเช่าการเงิน จำนวนเงิน 870.43 ล้านบาท) และค่าซ่อมบำรุงเพื่อเตรียมสภาพเครื่องบิน เมื่อส่งมอบคืนตามสัญญาเช่า จำนวนเงิน 110.47 ล้านบาท

6.20 เงินปันผลจ่าย งบการเงินเฉพาะกิจการ

ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติงดจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2559

6.21 ทุนเรือนหุ้น

บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,698.90 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นทุนจดทะเบียน 26,989.00 ล้านบาท ทุนที่ออกและชำระแล้วจำนวน 21,827.72 ล้านบาท

6.22 ทุนสำรองตามกฎหมาย

บริษัทฯ มีทุนสำรองตามกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,691.27 ล้านบาท

6.23 รายได้อื่น ๆ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินปันผลจากบริษัทย่อย, บริษัทร่วมและบริษัทอื่น	-	-	301.61	282.82
รายได้จากการให้บริการอื่นของฝ่ายซ่อมบำรุงอากาศยาน	705.73	723.33	705.73	723.33
รายได้ค่าปรับจากการส่งมอบเครื่องบินล่าช้า	446.56	23.48	446.56	23.48
รายได้ค่าปรับอื่นๆ	199.64	375.86	199.64	375.86
รายได้ค่าสินไหมทดแทนจากเหตุอุทกภัย	101.56	-	101.56	-
รายได้ค่าสินไหมทดแทนจากเหตุอื่น	-	355.11	-	355.11
รายได้จากการให้บริการห้องรับรองลูกค้า	102.33	119.43	102.33	119.43
รายได้จากการให้บริการสายการบินไทยสมายล์	-	-	66.74	79.24
รายได้ค่าบริการจัดการที่สนามบินสุวรรณภูมิ	68.74	31.70	68.74	31.70
รายได้ค่าบริการผู้โดยสารสายการบินอื่นที่สนามบินสุวรรณภูมิ	78.31	77.09	78.31	77.09
รายได้จากการให้บริการ Internet บนเครื่องบิน	9.16	9.70	9.16	9.70
อื่นๆ	376.44	528.72	311.15	465.02
รวม	2,088.47	2,244.42	2,391.53	2,542.78

6.24 ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	28,932.51	29,112.09	28,370.61	28,642.33
ผลประโยชน์พนักงาน	674.13	354.11	669.48	335.59
ค่าตอบแทนผู้บริหารบริษัทฯ	76.75	82.87	70.22	76.60
ค่าตอบแทนกรรมการบริษัทฯ	18.91	19.36	15.97	16.66
รวม	29,702.30	29,568.43	29,126.28	29,071.18

ผู้บริหาร หมายถึง กรรมการบริษัทฯ ทุกท่าน กรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ผู้บริหารบริษัทฯ 4 รายแรก และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้บริหารรายที่ 4 ทุกราย ต่อจากกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ โดยรวมผู้บริหารบริษัทฯ ในสายงานบัญชีหรือการเงินบางคน ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

6.25 ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้เปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชีของเครื่องบินรอการขายกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย พบว่ามูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทฯ จึงบันทึกผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบินในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,721.34 ล้านบาท ประกอบด้วย ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน A330-300 จำนวน 2 ลำ, A340-500 จำนวน 3 ลำ, A340-600 จำนวน 6 ลำ, B737-400 จำนวน 1 ลำ และ B747-400 จำนวน 4 ลำ รวม 16 ลำ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,514.02 ล้านบาท และเครื่องยนต์อะไหล่เครื่องบิน TRENT 500 จำนวน 5 เครื่องยนต์ เป็นจำนวนเงิน 207.32 ล้านบาท

6.26 ค่าใช้จ่ายอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าเช่าสำนักงานและสาธารณูปโภค	2,685.73	2,614.61	2,685.73	2,614.61
ค่าเครื่องใช้สำนักงาน	173.51	178.25	173.51	178.25
ค่าซ่อมแซมอาคารและอุปกรณ์	656.16	562.25	656.16	562.25
ค่าจ้างแรงงานภายนอก	1,969.31	1,672.84	1,969.31	1,672.84
ค่าที่ปรึกษาและบริการ	533.78	497.92	533.78	497.92
ค่าดำเนินคดีละเมิดกฎหมายป้องกันการค้าที่ไม่เป็นธรรม	27.95	26.64	27.95	26.64
ค่าเช่าและบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	645.61	584.62	645.61	584.62
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์สำนักงาน	228.53	231.52	228.53	231.52
ค่าเดินทางและยานพาหนะ	593.82	557.86	593.82	557.86
ค่าสิทธิประโยชน์	389.54	406.38	389.54	406.38
ค่าเสียหายให้ลูกค้า	365.96	220.25	365.96	220.25
ค่าเผื่ออะไหล่เครื่องบิ่นที่เสื่อมสภาพและไม่ได้ใช้งาน	327.64	310.17	327.64	310.17
ค่าใช้บริการระวางขนส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์	192.80	99.64	192.80	99.64
ค่าใช้จ่ายร่วมลงทุนในกลุ่ม STAR ALLIANCE	56.32	70.88	56.32	70.88
ภาษีการค้าและภาษีโรงเรือน	351.26	89.81	351.26	89.81
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	0.06	(59.94)	0.37	(60.22)
ค่าบริการในการใช้ระบบ IT HOSTING	87.41	76.49	87.41	76.49
ค่าปรับและดอกเบี้ย	(97.10)	19.56	(97.10)	19.56
ค่ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	157.64	-	157.64	-
อื่นๆ	873.44	681.29	713.41	378.30
รวม	10,219.37	8,841.04	10,059.65	8,537.77

6.27 รายได้ภาษีเงินได้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิทางภาษีสำหรับงวด	34.74	42.30	9.92	15.20
บวก (หัก) : สิ้นทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
จากผลแตกต่างชั่วคราวเพิ่มขึ้น/ลดลง	(857.64)	(1,506.54)	(856.61)	(1,503.10)
รายได้ภาษีเงินได้สุทธิ	(822.90)	(1,464.24)	(846.69)	(1,487.90)

6.28 การส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน สำหรับการดำเนินการขนส่งทางอากาศของเครื่องบินโดยสาร ประกอบด้วย กิจกรรมการขนส่งผู้โดยสารและกิจกรรมการขนส่งสินค้า ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนดังต่อไปนี้

บัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่	วันที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน
1214(2)/2552	13 มีนาคม 2552
1874(2)/2552	19 พฤศจิกายน 2552
1446(2)/2554	21 เมษายน 2554
1178(2)/2555	10 กุมภาพันธ์ 2555
1627(2)/2555	22 พฤษภาคม 2555
2576(2)/2555	22 ตุลาคม 2555
2577(2)/2555	22 ตุลาคม 2555
1220(2)/2556	13 กุมภาพันธ์ 2556
1221(2)/2556	13 กุมภาพันธ์ 2556
1590(2)/2556	1 พฤษภาคม 2556
2357(2)/2556	27 กันยายน 2556
2358(2)/2556	27 กันยายน 2556
2360(2)/2556	27 กันยายน 2556
2362(2)/2556	27 กันยายน 2556
2363(2)/2556	27 กันยายน 2556
2364(2)/2556	27 กันยายน 2556
2365(2)/2556	27 กันยายน 2556
2366(2)/2556	27 กันยายน 2556
2367(2)/2556	27 กันยายน 2556

ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดบางประการ สิทธิพิเศษรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้รับจากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ รายได้จากการขาย หรือการให้บริการ แยกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
รายได้จากการขายหรือการให้บริการ		
กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	100,321.41	92,564.11
กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	82,157.52	79,862.39
รวมรายได้จากการขายหรือการให้บริการ	182,478.93	172,426.50

6.29 กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณ โดยหารกำไรหรือขาดทุนที่เป็นส่วนของบริษัทใหญ่ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างงวด

หน่วย : ล้านบาท/ล้านหุ้น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กำไร(ขาดทุน)ที่เป็นส่วนของบริษัทใหญ่	(2,107.35)	15.14	328.52	2,881.58
จำนวนหุ้นสามัญที่ออก ณ วันที่ 1 มกราคม	2,182.77	2,182.77	2,182.77	2,182.77
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	<u>2,182.77</u>	<u>2,182.77</u>	<u>2,182.77</u>	<u>2,182.77</u>
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน(บาท)	<u>(0.97)</u>	<u>0.01</u>	<u>0.15</u>	<u>1.32</u>

6.30 ส่วนงานดำเนินงาน

ปัจจัยในการกำหนดส่วนงาน

บริษัทฯ กำหนดส่วนงานที่รายงานตามลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการ โดยผู้บริหารพิจารณาจากโครงสร้างองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินกิจการด้านการบินพาณิชย์

บริษัทฯ มีส่วนงานที่รายงาน 3 ส่วนงาน ประกอบด้วย ส่วนงานกิจการขนส่งทางอากาศ ส่วนงานหน่วยธุรกิจ และส่วนงานกิจการอื่นๆ โดยส่วนงานกิจการขนส่งทางอากาศ ประกอบด้วย บริการขนส่งผู้โดยสาร บริการขนส่งสินค้า พัสดุภัณฑ์ และไปรษณีย์ภัณฑ์ ส่วนงานหน่วยธุรกิจเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขนส่ง ประกอบด้วย การพาณิชย์สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์ การบริการลูกค้าภาคพื้น การบริการลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น และครัวการบิน และส่วนงานกิจการอื่นๆ เป็นกิจการสนับสนุนการขนส่งประกอบด้วย การบริการอำนวยความสะดวกบิน การจำหน่ายสินค้าปลอดภาษีบนเครื่องบิน การจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ฝ่ายช่าง และการดำเนินงานของบริษัทย่อย

เกณฑ์การวัดมูลค่า

บริษัทฯ บันทึกรายการ โอนรายได้ระหว่างส่วนงานด้วยราคาที่ขายให้กับลูกค้าที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ หักส่วนลดส่วนงานหน่วยธุรกิจด้านการบริการลูกค้าภาคพื้นบันทึกด้วยราคาต้นทุนหักส่วนลด ส่วนงานกิจการอื่นๆ บันทึกด้วยราคาต้นทุนงบประมาณ และบริษัทฯ ได้ตัดบัญชีที่เป็นรายการ โอนระหว่างกันดังกล่าวในการจัดทำงบการเงินรวม

กำไร(ขาดทุน)รวมก่อนภาษีเงินได้ของแต่ละส่วนงานเกิดขึ้นจากรายได้รวมหักต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสินทรัพย์ของส่วนงาน เป็นสินทรัพย์ที่ใช้ดำเนินงานหรือเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นๆ
หนี้สินของส่วนงาน เป็นหนี้สินในการดำเนินงานหรือเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นๆ

6.30.1 ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน มีรายละเอียดดังนี้

งบการเงินรวม

งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

	<u>กิจการขนส่งทางอากาศ</u>		<u>หน่วยธุรกิจ</u>		<u>กิจการอื่นๆ</u>		<u>หน่วย : ล้านบาท</u>	
	<u>รวมทั้งสิ้น</u>							
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
รายได้ภายนอก	177,746.31	166,638.96	9,834.71	9,493.09	2,275.96	2,180.45	189,856.98	178,312.50
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ระหว่างส่วนงาน	(14,612.51)	(13,781.44)	9,854.59	8,991.60	4,757.92	4,789.84	-	-
ดอกเบี้ยรับ	159.00	177.99	-	-	11.43	26.32	170.43	204.31
ผลกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน								
เงินตราต่างประเทศ	(1,406.40)	691.94	-	-	(174.85)	(6.97)	(1,581.25)	684.97
รายได้อื่นๆ	<u>2,041.68</u>	<u>2,238.79</u>	<u>44.32</u>	<u>30.72</u>	<u>2.47</u>	<u>(25.09)</u>	<u>2,088.47</u>	<u>2,244.42</u>
รวมรายได้	<u>163,928.08</u>	<u>155,966.24</u>	<u>19,733.62</u>	<u>18,515.41</u>	<u>6,872.93</u>	<u>6,964.55</u>	<u>190,534.63</u>	<u>181,446.20</u>
ค่าน้ำมันเครื่องบิน	(47,191.23)	(43,430.92)	-	-	(3,023.44)	(1,904.99)	(50,214.67)	(45,335.91)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(17,039.68)	(17,497.03)	(7,137.68)	(7,145.91)	(5,524.94)	(5,352.61)	(29,702.30)	(29,995.55)
ค่าบริการการบิน	(21,249.76)	(20,140.75)	(48.91)	(46.40)	(1,054.76)	(630.63)	(22,353.43)	(20,817.78)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(15,621.14)	(16,232.63)	(441.49)	(730.34)	(958.84)	(1,027.86)	(17,021.47)	(17,990.83)
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์								
และเครื่องบิน	(3,191.31)	(3,627.91)	-	-	-	-	(3,191.31)	(3,627.91)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(54,058.98)	(47,232.15)	(7,177.33)	(6,379.57)	(4,830.83)	(5,565.31)	(66,067.14)	(59,177.03)
ต้นทุนทางการเงิน	(4,717.22)	(5,339.16)	-	-	-	-	(4,717.22)	(5,339.16)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนใน								
บริษัทร่วม	<u>(162.04)</u>	<u>(510.27)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(69.18)</u>	<u>(162.04)</u>	<u>(579.45)</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>(163,231.36)</u>	<u>(154,010.82)</u>	<u>(14,805.41)</u>	<u>(14,302.22)</u>	<u>(15,392.81)</u>	<u>(14,550.58)</u>	<u>(193,429.58)</u>	<u>(182,863.62)</u>
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	696.72	1,955.42	4,928.21	4,213.19	(8,519.88)	(7,586.03)	(2,894.95)	(1,417.42)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	<u>846.69</u>	<u>1,487.90</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(23.79)</u>	<u>(23.66)</u>	<u>822.90</u>	<u>1,464.24</u>
กำไร(ขาดทุน)ของส่วนงาน	<u>1,543.41</u>	<u>3,443.32</u>	<u>4,928.21</u>	<u>4,213.19</u>	<u>(8,543.67)</u>	<u>(7,609.69)</u>	<u>(2,072.05)</u>	<u>46.82</u>

สินทรัพย์และหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	<u>กิจการขนส่งทางอากาศ</u>		<u>หน่วยธุรกิจ</u>		<u>กิจการอื่นๆ</u>		<u>หน่วย : ล้านบาท</u>	
	<u>รวมทั้งสิ้น</u>							
	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>	<u>2560</u>	<u>2559</u>
สินทรัพย์หมุนเวียน	38,549.58	48,594.54	673.70	668.73	5,837.54	4,764.94	45,060.82	54,028.21
เงินลงทุน	3,461.80	3,964.51	-	-	4.13	4.02	3,465.93	3,968.53
ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์	179,986.65	186,605.78	5,302.29	5,410.34	2,813.67	2,875.23	188,102.61	194,891.35
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	36,713.37	24,318.95	0.05	0.07	977.03	570.50	37,690.45	24,889.52
สินทรัพย์ที่ไม่ได้เป็นส่วน	-	-	-	-	-	-	<u>6,454.74</u>	<u>5,346.26</u>
สินทรัพย์รวม							<u>280,774.55</u>	<u>283,123.87</u>
หนี้สินหมุนเวียน	81,456.09	78,489.43	734.53	327.72	9,813.55	7,512.99	92,004.17	86,330.14
หนี้สินไม่หมุนเวียน	154,805.02	161,666.66	-	-	1,100.69	348.25	155,905.71	162,014.91
หนี้สินที่ไม่ได้เป็นส่วน	-	-	-	-	-	-	<u>851.87</u>	<u>1,190.62</u>
หนี้สินรวม							<u>248,761.75</u>	<u>249,535.67</u>

6.30.2 รายได้จำแนกตามภูมิศาสตร์ มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	รายได้ภายในประเทศ			รายได้ต่างประเทศ					รายได้ค่าเช่า เหมาล้ำ และอื่นๆ	รายได้อื่น			รวม
	กิจการ ขนส่ง ทางอากาศ	หน่วย ธุรกิจ	กิจการอื่นๆ	เอเชีย	ยุโรป	แปซิฟิก เหนือ	ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์	แอฟริกา		ดอกเบี้ยรับ	ผลกำไร(ขาดทุน) จากอัตรา แลกเปลี่ยน เงินตรา ต่างประเทศ	รายได้อื่น	
สำหรับปี													
ม.ค.-ธ.ค.60	15,366.37	9,834.71	2,275.96	94,532.15	50,825.78	-	16,765.43	-	256.58	170.43	(1,581.25)	2,088.47	190,534.63
ม.ค.-ธ.ค.59	13,797.02	9,493.09	2,180.45	89,124.33	47,106.44	0.26	16,243.65	0.16	367.10	204.31	684.97	2,244.42	181,446.20

6.31 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ในงวดบัญชีนี้ บริษัทฯ จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,197.40 ล้านบาท สำหรับสมาชิกที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน ส่วนสมาชิกที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี ในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน

เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบริหารงาน โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทจัดการกองทุนที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

6.32 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

6.32.1 บริษัทฯ มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งยังมีได้แสดงในงบการเงิน ดังนี้

บริษัทฯ ได้ขอให้ธนาคารในประเทศออกหนังสือค้ำประกันในวงเงิน 15.00 ล้านบาท และธนาคารต่างประเทศออกหนังสือค้ำประกันในวงเงิน 286.66 ล้านบาท โดยกรณีบริษัทฯ ผิดสัญญา ผู้รับหนังสือค้ำประกันสามารถเรียกร้องให้ธนาคารชำระหนี้แทนได้ และธนาคารจะตามเรียกเก็บเงินคืนจากบริษัทฯ ในภายหลัง

บริษัทฯ ถูกฟ้องร้องเป็นจำเลยในคดีพิพาทแรงงานเป็นจำนวน 29 คดี วงเงินประมาณ 188.35 ล้านบาท และถูกฟ้องร้องเป็นจำเลยในคดีเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวน 55 คดี วงเงินประมาณ 785.66 ล้านบาท

ปัจจุบันสำนักงานสาขาพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ที่ถูกประเมินภาษีเพิ่มจากสรรพากรประเทศกัมพูชา กรณีการตีความข้อกฎหมายที่แตกต่างกัน สำหรับเดือนตุลาคม 2555 ถึงเดือนกันยายน 2558 โดยประเมินจากภาษี 3 ประเภท ได้แก่ Tax on Profit, Specific Tax และ Withholding Tax รวมภาษีที่ถูกประเมินเพิ่มพร้อมเบี้ยปรับและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 7.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 239.31 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ทำหนังสือโต้แย้งการประเมินดังกล่าวโดยผ่านที่ปรึกษาภาษี

บริษัทฯ เป็นผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรได้รับหนังสือขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริงจากกรมศุลกากร ที่ กค 0503(4)/621 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2560 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความครบถ้วนของใบอนุญาตนำอาหารเข้ามาในราชอาณาจักรสำหรับสินค้าที่ควบคุมการนำเข้าโดยเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรได้ประเมินค่าภาษีอากรที่ขาดตามใบขนสินค้าขาเข้า 252 ฉบับ แล้วพบว่า ราคาของ 492.73 ล้านบาท อากรขาเข้า 244.36 ล้านบาท ภาษีสรรพสามิต 754.47 ล้านบาท ภาษีเพื่อมหาดไทย 75.45 ล้านบาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 109.69 ล้านบาท เงินบำรุงสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ 14.91 ล้านบาท และเงินบำรุงองค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย 11.18 ล้านบาท ขณะนี้บริษัทฯ อยู่ระหว่าง การชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร

6.32.2 ความคับหน้าคดีละเมิดกฎหมายป้องกันการค้าที่ไม่เป็นธรรม (Antitrust) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กรณีบริษัทฯ ถูกสายการบิน British Airways ซึ่งเป็นจำเลยในคดี Cargo Civil Case ในประเทศอังกฤษ ร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ย

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจากทนายความในประเทศอังกฤษของสายการบิน British Airways แจ้งว่าสายการบิน British Airways ซึ่งเป็นจำเลยในคดี Cargo Civil Case ในประเทศอังกฤษ และถูกฟ้องให้ชดใช้ค่าเสียหายจากการกำหนดราคาค่าธรรมเนียมพิเศษ (Fuel Surcharge และ Security Surcharge) ในช่วงระหว่างปี 2542 - 2550 ได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอใช้สิทธิไต่เบี่ยสายการบินอื่นๆ จำนวน 18 ราย รวมทั้งบริษัทฯ ในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2556 ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่ใช่คู่ความหลักในคดี ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล

2. กรณีบริษัทฯ ถูกฟ้องในคดี Cargo Civil Case ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2557 บริษัทฯ ได้รับแจ้งจากสำนักงานสาขาของบริษัทฯ ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลีว่า กลุ่มบริษัทแอลจี ได้แก่ LG Chemical, LG Electronics, LG Display และ LG Life Science ได้ยื่นฟ้องคดีแพ่งต่อสายการบินจำนวน 12 ราย รวมทั้งบริษัทฯ ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2556 เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากการร่วมกันกำหนดราคา Fuel Surcharge ระหว่างสายการบินต่างๆ ในช่วงระหว่างปี 2546 - 2550 โดยกลุ่มบริษัทแอลจีได้ระบุนำทุนทรัพย์ในคำฟ้องเป็นเงินจำนวน 404,000,000 วอน พร้อมดอกเบี้ย หรือประมาณ 12 ล้านบาท และได้สงวนสิทธิในการแก้ไขคำฟ้องเพื่อเพิ่มเติมจำนวนทุนทรัพย์หากกลุ่มบริษัทแอลจีสามารถพิสูจน์ได้ในภายหลัง ขณะนี้คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล

3. กรณีบริษัทฯ ถูกสายการบิน British Airways สายการบิน Lufthansa และสายการบิน KLM-AF ซึ่งเป็นจำเลยในคดี Cargo Civil Case ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ย

ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม 2558 บริษัทฯ ได้รับคำร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ยจากสายการบิน British Airways สายการบิน Lufthansa และสายการบิน KLM-AF ทั้งนี้ สายการบิน British Airways สายการบิน Lufthansa และสายการบิน KLM-AF ได้ยื่นคำร้องดังกล่าวต่อบริษัทฯ และสายการบินอื่นๆ อีกกว่า 20 สายการบิน กรณีโจทก์ได้ฟ้องสายการบิน Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V., Martin Air Holland N.V., Societe Air France S.A. (รวมเรียกว่า “KLM-AF”), Deutsche Lufthansa และ Lufthansa Cargo A.G. (รวมเรียกว่า “Lufthansa”), Singapore Airlines และ Singapore Airline Cargo (รวมเรียกว่า “Singapore Airlines”) และ British Airways เป็นจำเลย ตั้งแต่เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2556 โดยกล่าวหาว่า สายการบินเหล่านี้ได้ร่วมกันกำหนดราคาค่าธรรมเนียมต่างๆ อย่างไรก็ดีตาม บริษัทฯ ไม่ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีหลัก หลังจากนั้น สายการบิน British Airways, Lufthansa และ Swiss International, KLM-AF, Korean Airlines และ Qantas Airways ซึ่งเป็นคู่ความในคดี Contribution Claim ได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ยต่อบริษัทฯ เพิ่มเติมเป็นอีกคดีหนึ่งต่อจากคดี Contribution Claim ข้างต้น (หรือเรียกว่า Sub Contribution Claim) และบริษัทฯ ก็ได้ยื่นคำร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ยในลักษณะ Sub Contribution Claim นี้ต่อทุกสายการบินเช่นกันเพื่อเป็นการสงวนสิทธิของบริษัทฯ ทั้งนี้ การฟ้องคดีแบบ Contribution Claim และ Sub Contribution Claim เป็นการฟ้องคดีเพื่อรักษาสิทธิในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้แต่ละสายการบินชำระค่าเสียหายเกินสัดส่วนทางการตลาดของตนเท่านั้น ไม่ใช่การฟ้องเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเติมแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ในช่วงเดือนธันวาคม 2559 ถึงมกราคม 2560 บริษัทฯ ได้รับคำร้องขอใช้สิทธิไต่เบี่ย (Contribution Claim) จากสายการบิน British Airways, Lufthansa และ KLM-AF โดยสายการบินเหล่านี้ได้ยื่นคำร้องดังกล่าวต่อบริษัทฯ และสายการบินอื่นๆ อีกกว่า 20 สายการบินจากกรณีที่มีโจทก์กลุ่มใหม่ ได้ฟ้องสายการบิน British Airways, Lufthansa, KLM-AF และ Singapore Airlines เป็นจำเลย เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2558 ตามข้อกล่าวหาลักษณะเดียวกันกับคดีหลักคดีแรก ซึ่งบริษัทฯ ไม่ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีหลักนี้แต่อย่างใด ขณะนี้ ทุกคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล

6.33 การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

ในปี 2560 บริษัทฯ นำเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศมาบริหารความผันผวนของกระแสเงินสดในอนาคตของรายได้ที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศในอนาคตที่คาดการณ์ไว้ ทั้งนี้ กำไรหรือขาดทุนจากผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลจากความแตกต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่กำหนดความสัมพันธ์ หรือ ณ วันที่เบิกเงินกู้ยืม (แล้วแต่วันใดเกิดขึ้นหลัง) จนถึง ณ วันที่รายงานกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการป้องกันความเสี่ยงส่วนที่มีประสิทธิภาพจะบันทึกในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยรายการกำไรหรือขาดทุนดังกล่าวจะโอนเข้ากำไรหรือขาดทุนในงวดเดียวกับงวดที่รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ รับรู้ขาดทุนจำนวน 140.34 ล้านบาท จากการถือปฏิบัติตามการบัญชีป้องกันความเสี่ยงสำหรับธุรกรรมเงินกู้ต่างประเทศกับรายได้ที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศในอนาคตที่คาดการณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ระยะเวลาที่คาดว่ากระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุน แสดงได้ดังนี้

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ปี 2560

หน่วย : ล้านบาท

	3 เดือน หรือน้อยกว่า	มากกว่า 3 เดือน ถึง 1 ปี	มากกว่า 1 ปี ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
กระแสเงินสดรับ	6,008.61	9,402.69	105,855.02	368,102.39	489,368.71

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวนเงินที่บันทึกในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดส่วนที่มีประสิทธิภาพเป็นเงิน 977.25 ล้านบาท จำนวนเงินดังกล่าวคาดว่าจะรับรู้ในกำไรขาดทุนตลอดระยะเวลาของรายได้ในอนาคตที่คาดการณ์ตามตารางดังกล่าวข้างต้น

6.34 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน งบการเงินเฉพาะกิจการ

6.34.1 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยในงบการเงิน เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตารางแสดงอัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Interest Rate) และจำนวนเงินของหนี้สินทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

ปี 2560

หนี้สินทางการเงิน	อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยลอยตัว			จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยคงที่			ยอดรวม
		น้อยกว่า 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	น้อยกว่า 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	
แยกตามสกุลเงิน								
ดอลลาร์สหรัฐ	3.28	1,455.42	5,626.72	6,900.79	4,270.14	-	-	18,253.07
เยนญี่ปุ่น	1.10	1,571.76	6,135.60	4,559.02	-	-	-	12,266.38
เงินยูโร	1.45	6,928.84	18,402.05	11,625.88	890.25	5,038.25	10,064.42	52,949.69
เงินบาท	4.33	3,728.91	7,069.02	-	13,250.00	29,120.00	22,730.00	75,897.93
รวม		13,684.93	37,233.39	23,085.69	18,410.39	34,158.25	32,794.42	159,367.07

หน่วย : ล้านบาท

ปี 2559

หนี้สินทางการเงิน	อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยลอยตัว			จำนวนเงินกู้คงเหลือตามสัญญาดอกเบี้ยคงที่			ยอดรวม
		น้อยกว่า 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	น้อยกว่า 1 ปี	1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	
แยกตามสกุลเงิน								
ดอลลาร์สหรัฐ	2.64	1,149.00	4,638.87	6,503.07	5,400.38	-	-	17,691.32
เยนญี่ปุ่น	1.00	1,292.95	5,255.61	3,861.50	-	-	-	10,410.06
เงินยูโร	1.40	7,228.17	20,487.72	15,289.25	1,149.11	4,519.89	10,962.48	59,636.62
เงินบาท	4.36	9,547.11	10,745.29	52.64	5,200.00	29,370.00	24,730.00	79,645.04
รวม		19,217.23	41,127.49	25,706.46	11,749.49	33,889.89	35,692.48	167,383.04

บริษัทฯ มีนโยบายบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย โดยใช้เครื่องมือทางการเงินในตลาดอนุพันธ์ ได้แก่ Cross Currency Swap (CCS) และ/หรือ Interest Rate Swap (IRS) เพื่อแปลงอัตราดอกเบี้ยลอยตัวที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นมาเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีภาระหนี้เงินกู้ระยะยาวภาระหนี้ภายใต้สัญญาเช่าซื้อที่เป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัวต่ออัตราดอกเบี้ยคงที่หลังการทำธุรกรรม Interest Rate Swap (IRS) ประมาณร้อยละ 38 ต่อ 62

ปัจจุบัน บริษัทฯ มีธุรกรรม IRS จำนวนทั้งสิ้น 4 รายการ เป็นการแปลงหนี้สกุลยูโรที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ ทั้ง 4 รายการโดยวงเงินคงเหลือของธุรกรรม IRS ทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 1,473.95 ล้านบาท ซึ่งจะมีการชำระดอกเบี้ยกันเป็นรายไตรมาส ทั้งนี้ ธุรกรรม IRS สกุลเงินยูโร 4 รายการ จะสิ้นสุดสัญญาในปี 2561

6.34.2 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

จากการที่บริษัทฯ มีรายได้เป็นเงินบาท และเงินตราต่างประเทศกว่า 50 สกุล โดยมีสกุลหลักได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ (USD) บาท (THB) ยูโร (EUR) และเยน (JPY) และมีค่าใช้จ่ายในสกุลหลัก ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ (USD) และบาท (THB) ในขณะที่มีหนี้สินระยะยาวใน 4 สกุลเงิน ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ (USD) ยูโร (EUR) บาท (THB) และเยน (JPY) บริษัทฯ ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ บริษัทฯ ได้ดำเนินการโดยใช้หลักการ Natural Hedging คือ การจัดให้ค่าใช้จ่ายเป็นเงินสกุลเดียวกับรายได้มากที่สุด และกู้เงินพร้อมกับปรับโครงสร้างเงินกู้ให้สอดคล้องกับเงินสดสุทธิจากการดำเนินการ (Net Operating Cash Flow) พร้อมทั้งการลดความเสี่ยงของการมีหนี้เป็นเงินสกุลต่างประเทศมากขึ้น โดยการใช้สกุลเงินบาท ด้วยส่วนหนึ่ง เพื่อที่จะลดความผันผวนของรายการผลกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบการเงิน ด้วยการวางแผนในการจัดหาเงินทุน และการใช้เครื่องมือทางการเงินในการทำธุรกรรมที่เหมาะสม ได้แก่ Cross Currency Swap (CCS) ในช่วงที่ตลาดเงินเอื้ออำนวย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีสัดส่วนเงินกู้ระยะยาวในสกุลหลักภายหลังจากการทำ CCS ดังนี้ USD:EUR:JPY:CHF:THB = 2:38:21:7:32 นอกจากนี้บริษัทฯ ได้ใช้เครื่องมือทางการเงิน ได้แก่ Forward Contract เพื่อจัดหาเงินชำระหนี้ในสกุลเงินที่บริษัทฯ มีภาระผูกพันในอนาคต

ปัจจุบัน บริษัทฯ มีธุรกรรม CCS จำนวนทั้งสิ้น 25 รายการ โดยแบ่งเป็นการแปลงหนี้เงินบาท (THB) เป็นหนี้สกุลยูโร (EUR) อัตราดอกเบี้ยคงที่ 4 รายการ แปลงหนี้เงินบาท (THB) เป็นหนี้สกุลเยน (JPY) อัตราดอกเบี้ยคงที่ 13 รายการ แปลงหนี้เงินบาท (THB) เป็นหนี้สกุลเยน (JPY) อัตราดอกเบี้ยลอยตัว 2 รายการ แปลงหนี้สกุลเงินยูโร (EUR) เป็นหนี้สกุลเยน (JPY) อัตราดอกเบี้ยคงที่ 2 รายการ และแปลงหนี้สกุลดอลลาร์สหรัฐ (USD) เป็นหนี้เงินสวิสฟรังก์ (CHF) จำนวน 4 รายการ โดยวงเงินคงเหลือของธุรกรรม CCS ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวนเทียบเท่า 35,319.12 ล้านบาท ซึ่งจะมีการชำระแลกเปลี่ยนเงินต้น และดอกเบี้ยเป็นรายเดือน รายไตรมาส และทุกๆ 6 เดือน โดยธุรกรรม CCS ดังกล่าว จะทยอยสิ้นสุดสัญญาตั้งแต่ปี 2561 ถึงปี 2575

หน่วย : ล้านบาท

สกุลเงิน	หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ					
	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	2560		2559		ครบกำหนดเกินกว่า 5 ปี
		ครบกำหนด	1 ถึง 5 ปี	ครบกำหนด	ครบกำหนด	
ดอลลาร์สหรัฐ	5,725.56	5,626.72	6,900.79	6,549.38	4,638.87	6,503.07
เยนญี่ปุ่น	1,571.76	6,135.60	4,559.02	1,292.95	5,255.61	3,861.50
เงินยูโร	7,819.09	23,440.30	21,690.30	8,377.28	25,007.61	26,251.73

6.34.3 ความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน

ความผันผวนของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขนส่งทางอากาศ บริษัทฯ ได้จัดทำ การประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความผันผวนของต้นทุนด้านน้ำมันอากาศยาน และเพื่อให้ผลประกอบการของบริษัทฯ เป็นไปตามเป้าหมายและเป็นการปกป้องมูลค่าของบริษัทฯ ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีใช้เป็นการแสวงหารายได้หรือหวังผลกำไรเพิ่มเติมจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน

บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันอากาศยานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันฯ ให้สามารถจัดทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันฯ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 และไม่เกินร้อยละ 80 ของปริมาณการใช้ในรอบหนึ่งปีงบประมาณ และระยะเวลาประกันไม่เกิน 18 เดือน โดยการกำหนดราคาน้ำมันฯ ขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ซึ่งบริษัทฯ จะต้องรับภาระส่วนต่างหากราคาน้ำมันฯ ต่ำกว่าราคาขั้นต่ำ ในทางกลับกันบริษัทฯ จะได้รับชดเชยส่วนต่างหากราคาน้ำมันฯ สูงกว่าราคาขั้นสูงโดยการรับชดเชยหรือจ่ายชดเชยส่วนต่างเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งในปี 2560 บริษัทฯ ได้ประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันฯ ในสัดส่วนถัวเฉลี่ยร้อยละ 68 ของปริมาณการใช้ และบริษัทฯ ยังคงจัดทำการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีภาระผูกพันถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในสัดส่วนถัวเฉลี่ยร้อยละ 37 ของปริมาณการใช้น้ำมันทั้งหมด

6.34.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สิน ในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า

บริษัทฯ ใช้วิธีการและข้อสมมติที่บริษัทฯ ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินแต่ละชนิด ดังนี้

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืม เงินค้างจ่าย เป็นมูลค่ายุติธรรมที่ใกล้เคียงกับราคาที่ยังค้างอยู่ในบัญชี

เงินลงทุนทั่วไป เป็นมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากราคาตามบัญชีสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า สำหรับเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีราคาตลาด เป็นมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาด

ลูกหนี้การค้า เป็นมูลค่ายุติธรรมจากยอดลูกหนี้การค้าสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามบัญชี

ธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน เป็นมูลค่ายุติธรรมที่เกิดจากการปรับมูลค่าของสัญญาที่บริษัทฯ ทำไว้กับธนาคารตั้งแต่เริ่มต้น ด้วยราคาตลาด ณ วันที่ในรายงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าของสัญญา ณ เวลาปัจจุบันมากขึ้น

6.35 สัญญาและภาระผูกพัน

6.35.1 ภาระผูกพันในการซื้อเครื่องบิน

บริษัทฯ มีภาระผูกพันในการซื้อเครื่องบินที่ต้องชำระเป็นเงิน 6,284.39 ล้านบาท สำหรับเครื่องบิน A350-900 XWB จำนวน 2 ลำ คาดว่าจะได้รับมอบในปี 2561 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท	
ภาระผูกพัน	ภายใน 1 ปี
ซื้อเครื่องบิน	6,284.39

6.35.2 สัญญาและภาระผูกพันเช่าเครื่องบิน

บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Leases) เครื่องบินจำนวน 39 ลำ โดยมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายค่าเช่าเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นจำนวนเงิน 3,816.67 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 125,366.93 ล้านบาท ประกอบด้วย เครื่องบิน A320-200 จำนวน 15 ลำ A350-900 จำนวน 8 ลำ B777-300ER จำนวน 8 ลำ B787-8 จำนวน 6 ลำ และ B787-9 จำนวน 2 ลำ โดยมีเครื่องบินที่บริษัทฯ ดำเนินการรับมอบเรียบร้อยแล้วจนถึงสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 36 ลำ และมีเครื่องบินที่ยังไม่ถึงกำหนดรับมอบอีกจำนวน 3 ลำ ทั้งนี้ มีเครื่องบินครบกำหนดสิ้นสุดสัญญาเช่าดำเนินงานในปี 2562 -2565 จำนวน 9 ลำ และจะครบกำหนดสิ้นสุดสัญญาในปี 2566-2573 จำนวน 30 ลำ

ภาระผูกพันค่าเช่า ตามสัญญาเช่าเครื่องบินทั้ง 39 ลำ สำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงมีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท			
ภาระผูกพัน	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี – 5 ปี	เกิน 5 ปี
ค่าเช่า	13,929.66	53,318.78	58,118.49

6.36 การเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียเงินลงทุนในบริษัทร่วม

6.36.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทถือหุ้นบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 245 ล้านหุ้น โดยมีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 39.20

ต่อมา บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนควบคู่กับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 1 (NOK-W1) แก่ผู้ถือหุ้นเดิม จำนวน 625 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยเสนอขายในราคาหุ้นละ 2.40 บาท กำหนดวันจองซื้อและชำระเงินระหว่างวันที่ 16 - 22 พฤษภาคม 2560 และเริ่มซื้อขายวันที่ 2 มิถุนายน 2560 โดยมีผู้ถือหุ้นเดิมซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว จำนวนทั้งสิ้น 510.99 ล้านหุ้น รวมเป็นเงิน 1,226.40 ล้านบาท บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินเพิ่มทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2560 ซึ่งหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนแล้วคงเหลือ จำนวน 1,224.63 ล้านบาท และได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วในส่วนที่เพิ่มขึ้นจำนวน 510.99 ล้านบาท กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2560 ทำให้ทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วเปลี่ยนแปลงจากเดิม 625 ล้านบาท เป็น 1,135.99 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 1,135.99 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นเดิมไม่ประสงค์ซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวตามสิทธิ ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ลดลงจากเดิมร้อยละ 39.20 เป็นร้อยละ 21.57

นอกจากนี้ บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ได้เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุน ครั้งที่ 2 ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม จำนวน 1,135.99 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1 บาท เสนอขายในราคาหุ้นละ 1.50 บาท ระหว่างวันที่ 16 - 20 ตุลาคม 2560 โดยมีผู้ถือหุ้นเดิมซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว จำนวนทั้งสิ้น 1,135.99 ล้านหุ้น รวมเป็นเงิน 1,703.99 ล้านบาท บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินเพิ่มทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2560 ซึ่งหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนแล้ว คงเหลือจำนวน 1,695.10 ล้านบาท และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วในส่วนที่เพิ่มขึ้นจำนวน 1,135.99 ล้านบาท กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 ทำให้ทุนจดทะเบียนชำระแล้วเปลี่ยนแปลงจากเดิม 1,135.99 ล้านบาท เป็น 2,271.99 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,271.99 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่ซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว จำนวน 250.39 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 375.59 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 21.57 เป็นร้อยละ 21.80

6.36.2 ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียเงินลงทุนจำนวนเงิน 429.09 ล้านบาท เป็นรายการที่เกิดจากการรับรู้ผลต่างจากการเปลี่ยนสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ในเดือนพฤษภาคม 2560 จำนวนเงิน 432.69 ล้านบาท หักด้วยกำไรจากการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสียเงินลงทุน ในเดือนตุลาคม 2560 จำนวนเงิน 3.60 ล้านบาท

6.37 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

6.37.1 บริษัทฯ รับมอบเครื่องบิน A350-900 ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) จำนวน 1 ลำ และภายใต้สัญญาเช่าซื้อ จำนวน 1 ลำ ในเดือนมกราคม 2561 และมีแผนจะรับมอบเครื่องบิน A350-900 ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานอีกจำนวน 2 ลำ ภายในไตรมาส 1 ของปี 2561

6.37.2 ในเดือนมกราคม 2561 บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเงินกู้ระยะยาว พร้อมเบิกรับเงินกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท สำหรับใช้เป็นเงินลงทุนในกิจการของบริษัทฯ

6.37.3 บริษัทฯ อยู่ระหว่างการดำเนินการออกและเสนอขายตราสารหนี้ประเภทหุ้นกู้ภายในประเทศ ในสกุลเงินบาท และอยู่ระหว่างทำสัญญาเงินกู้ระยะยาว สกุลเงินบาท โดยมีกำหนดดำเนินการแล้วเสร็จภายในไตรมาส 1 ของปี 2561

6.37.4 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2561 วันที่ 24 มกราคม 2561 ได้มีมติอนุมัติขายหุ้นของบริษัท โรงแรมรอยัลล่อคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) จำนวน 22.50 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 41.00 บาท เป็นจำนวนเงิน 922.50 ล้านบาท โดยจำนวนหุ้นที่ขายครั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 24 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท โรงแรมรอยัลล่อคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

6.37.5 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่พิเศษที่ 2/2561 วันที่ 30 มกราคม 2561 ได้มีมติอนุมัติการขายอสังหาริมทรัพย์ในประเทศของบริษัทฯ ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจำนวนเงิน 5.30 ล้านบาท และอนุมัติการขายอสังหาริมทรัพย์ต่างประเทศของบริษัทฯ ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย เป็นจำนวนเงิน 43.52 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย

6.38 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบผู้มีอำนาจของบริษัทฯ ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561
